БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

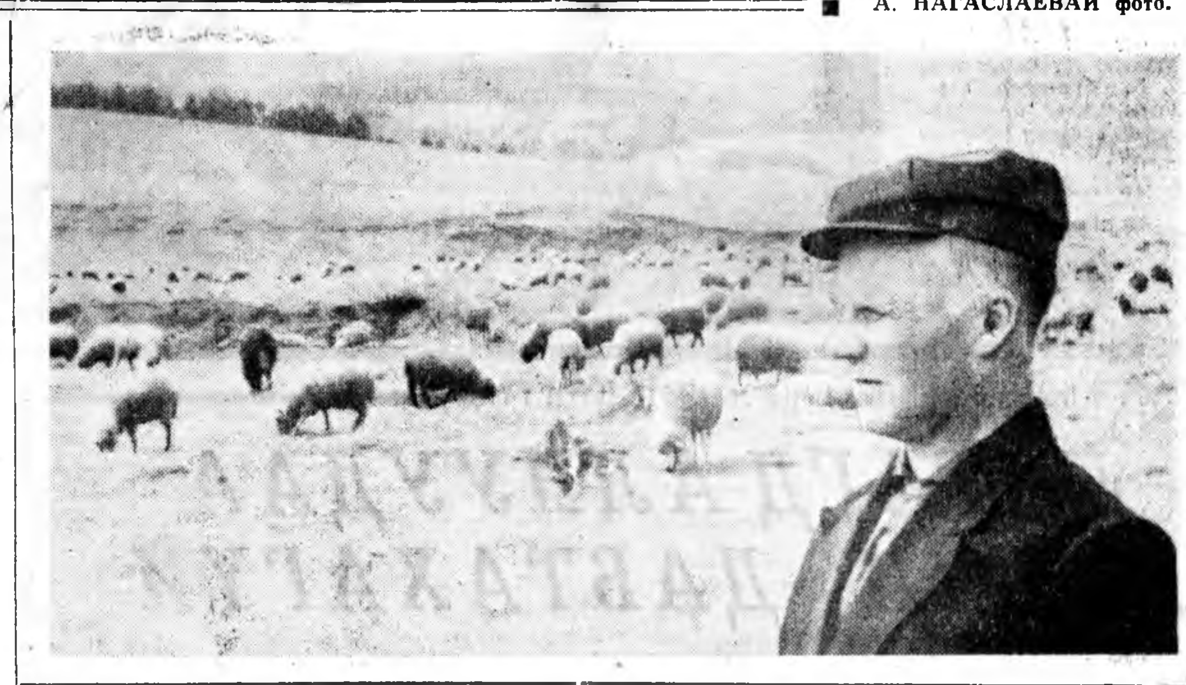
БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 149 (11135) | 1966 оной июнин 24, пятница | Сэн 2 мүнгэн

Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой ахалагша хонишон Михаил Егорович Мясников мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Энэ жэлдэ тэрэнэй даадаг отарынхид 855 эхэ хонинһоо 923 хурьга абажа, зуун эхэ хонин бүриһөө 108 хурьга түлжүүлээ. Үбэлэй хурьгад үнинэй амяарлагдажа, аминдаа бэлшээридэ ябуулагдажа байнхай. Зураг дээрэ: ахалагша хонишон М. Е. Мясников.

А. НАГАСЛАЕВАЙ фото.

НОГООН ТҮЙМЭР САРАГДАГ

КПСС-эй ЦК-гай 1965 оной мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн республикымнай колхоз, совхозууд үнгэрэгшэ хабар амжалтатайгаар ажаллажа гараа. Һалхитай, хагсуу хүйтэн болоошье һаань, тариалангын хүдэлмэри эмхитэйгээр үнгэрһэн, колхознигууд болон совхозуудай ажалшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд агротехническэ эрилтэнүүдые нарийнаар сахижа, бүхы хүдэлмэреэ шанартайгаар хэхын түлөө оролдоһон.

Эдэ бүгэдын ашаар Буряад ороноймнай колхоз, совхозууд газар дээрээ гаража байхада борнойлогдоод, мүнөө зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэгдэжэ байна. 236 гектарта саахарай свёклын ургаса шэнгэрүүлэгдэжэ, буртаг үбһэнһөө сэбэрлэгдэжэ абтанхай. Хоринн аймагай Хэжэнгын совхоздо 1600 гектар полидо гербицид сасагдаа. Бүхыдөө энэ жэлдэ республикымнай ажахынууд нёдондонойхиһоо ехэ тариалан дээрэ самолёдоор хоро сасажа, буртаг үбһэнһөөнь һалгаха юм.

Һайн жэшээнүүдэй олон байбашье, республикымнай зарим ажахынууд тарианай ургасые муугаар харууһалжа, буртаг үбһэндэ дарууллдаг. Зэдын аймагай «Коммунизм» колхоз нёдондо полинууд дээрэ ургаһан буртаг үбһые саг соонь үгы хэхэ хэмжээ абангүй байһаар, хэдэн зуугаад гектарай тариа тэрээндэ даруулһан байна. Иимэ байдалынь мүнөөшье дабтагдахаяа байна. Тус ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ шухала хүдэлмэридэ механизаторнуудай хүсые элсүүлнэгүй. Ядахадаа зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ культиваторнууд хүсэд заһагдажа абтаагүй байһаар. Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо, мүн бусад ажахынуудта ороохо тариа, кукуруза болон бусад ургамал харууһалгые муугаар эмхидхэнэ.

Мүнөө колхоз, совхозууд тарижа абаһан ороохо тариягаа, хартаабха, кукуруза, овощ болон ондоо ургамалнуудые богонихон болзорто харууһа хэжэ, буртаг үбһыень үгы хэхэ аргатай. Энэ хэрэгтэ шухала техникэ алишье нютагуудта бии. Ядохимикадуудшье байна. Ургаса харууһалгые эмхидхэхэ дүршэлтэй механизаторнууд олон. Зорилго юуб гэбэл, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүн агрономууд поли бүхэниие нарин хиналтада абажа, ургасын дайсадые үгы хэхэ хэмжээнүүдые саг дары абажа байха уялгатай. Илангаяа механизаторнуудта өөһэдтэнь таараха, зохихо байра байдал түхеэрхэ шухала. Хабарай хүдэлмэри дүүрээ гээд, тэдээндэ анхаралгүйгөөр хандаха ябадал алишье нютагуудта үзэгдөөгүй бэлэй.

Тиихэдэ эртэ хахалагдаһан паарай газарые һайнаар харууһалжа, буртаг үбһэнһөөнь мүн лэ һалгаха саг ерээ. Паарай газар һайнаар элдүүрилэгдэһэн, элдэб үрмэдэһэ үбһэндэ дарагдаагүй, сэбэр байхадаа һайн. Түрүү ажахынууд паараа нэгэ дахин хахалжа дүүргээд, тэрэнээ борнойлжо, культиваци хэжэ байна. Тиигэбэшье зарим нютагуудаар дутуу дунданууд олон. Паарлагдаха газарые далантайгаар хахалха, культиваци гүйхэнөөр хэхэ, зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэхэдээ ургамалай үндэһые муудуулха ушар гарадаг. Иимэ дутагдалнуудтай колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд нэн түрүүн тэмсэхэ уялгатай. Энээнтэй хамта, хүдөөгэй эдэбхитэд, арадай хинагшадай урда ехэхэн эрилтэ табигдаха байна.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ республикымнай колхоз, совхозууд ороохо тарианай баян ургаса ургуулжа, гүрэнэйнгөө түсэб-захилые дүүргэхэ уялгатай. Тиимэһээ энэ хүдэлмэриие саг соонь эмхидхэжэ, хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса абахын түлөө мүрысөөн үргэдэг лэ.

ороохо тарна тариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэнхэй. Ажахынууд тариалангай газарые зүбөөр хубаарилжа, севооборотуудые баримталжа захалһан. Ургаса ехэтэй, үнэтэ ургамал — шэниисэ нёдондонойхиһоо 4 мянга шахуу гектараар ехэ таригдаба. Мүн гэршүүхэ тарилга үргэдхэгдөө. Тиигэбэшье баян ургаса абаха гээшэ гансахан тарилга һайнаар үнгэргэһэнһөө болодог бэшэ ха юм. Мүнөө үедэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, партиина организацинууд ургаса харууһалха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулха ушартай. Тариалангай гектар бүриһөө шадаал һаа ехэ продукци абаха гээшэ хүдөөгэй ажалшадай хүндэтэй уялгань болоно бшуу.

Ургасын дайсантай тэмсэхэ һайн арганууд мүнөө республикымнай олонхи аймагуудта хэрэглэгдэдэг болоо. Тариан ажал ехэтэй Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоздо һүүлшын долоо-найман жэлэй туршада самолёдоор гербицид сасагдажа, шэниисэ таригдаһан полидо буртаг үбһэн үгы хэгдэнэ. Хэрбээ 1958 ондо энэ арга 700 гектарта хэрэглэгдэһэн байбал, нёдондо 3 мянга шахуу, мүнөө жэлдэ 4 мянган гектарта хоро сасагдаад байна. Теэд ямар ашатай байнаб? Буртаг үбһэнэй гаража байхада гербицид сасахада, тэрэнь дууһан тооной хосордог юм. Энээнэй ашаар тарианай ургаса гектар бүриин 1,5—2,6 центнерээр нэмэнэ бшуу. «Эрдэм» совхозой жэшээ дээрэһээ харахада, 2700 гектарта самолёдоор гербицид сасагдаһан полидонь шэниисын ургаса гектарай 2,2 центнерээр нэмэһэн байгаа. Гектар газарта гербицид сасахада, 3 түхэриг 67 мүнгэн гаргашалагдаашье һаа, тэрэнэй ашаар абтаһан ороохо тарианайнь сэн бүхы гаргашаяа харюулаад, га бүриин 13 түхэриг олзо совхоздо нэмэжэ оруулһан байха юм. Тиигэжэ химическэ арга хэрэглэгдэһэн газар дээрэһээнь хамта 35 мянганһаа үлүү түхэриг олзо доход ажахыдань оруулагдаа. Мүнөө жэлдэ энэ совхозой шэниисэ таригдаһан полинуудта бүхыдэнь гербицид хэрэглэгдэхэ.

Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхоз Улаан-Үдын аэропорттой хэлсээ баталжа, шэниисэ тариһан 1800 гектар газарта хоро сасуулаа. Мүн эндэ кукуруза таригдаһан полинууд ургасынь

Зүг бүхэнһөө мэдээсэнэ

БЭШҮҮРЭЙХИДЭЙ ИЛАЛТА

Манай аймагай малшад социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, июниин 23-да мяха, һү, үндэгэ гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ. Аймагаймнай колхоз, совхозуудһаа 30.700 центнерэй орондо 30.800 центнер һүн худалдагдаа. Мяхаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 116 процент дүүргээбди. Мүн 2.157 мянган үндэгэн гүрэндэ худалдагдажа, даабари үлүүлэн дүүргэгдээ.

Урдаа табиһан зорилгонуудаа «Победа», «Дружба» болон XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд, Бэшүүрэй совхозой ажалшад амжалтатайгаар бэелүүлэнхэй.

Хахад жэлэй дүүрэтэр аймагаймнай ажахынууд үшөө 2000 центнер һү гүрэндөө оруулхаар шиидэбэ.

К. КАЛАШНИКОВ, КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой секретарь.

К. КРЫЛОВА, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Б. АНГАРХАЕВ, аймагай үйлэдбэриин управлениин начальник.

ТҮҮБЭРИЛЭН хайшалагдана

Совхозоймнай гол баялиг — хонинной нооһо хайшалалга захалба. Бүхыдөө 4 пункт түхеэрэгдэнхэй. Пункт бүхэндэ нооһо шанараарнь, классаарнь илгаха мэргэжэлтэд хүдэлнэ.

Түрүүшын ээлжээндэ нооһоёо гээжэ захалһан хонид хиргагдана. Иигээд халуун үдэрнүүдэй ерэхэдэ, хонидой нооһон хөөрэжэ, хайшалагдахаар болохо.

Бүхы 15 мянган хонидоо үсөөхэн үдэр үбэлэйнь «нэхыһээ» мулталжа, совхознай олзо доход ехээр оруулха байна.

С. МИЖИТОВ, Худэриин совхозой главна зоотехник.

НАБША НАМАА — ВИТАМИНТАЙ ТЭЖЭЭЛ

Хуһа, уляаһанай набша намаа суглуулжа, бишыхан баглаа болгожо, һүүдэр газарта хатаажа абабал, хони хурьгадта, тугал бяруудта угаа зохид, витаминтай тэжээл гэжэ малшад мэдэхэ болонхой. Тиимэһээ тэрэниие «Дружба» колхозойхид (Бэшүүр) жэл бүри бэлэдхэдэг.

Мүнөө жэлдэшье энэ колхоз 3 мянган центнер набша намаа суглуулжа абаха түсэбтэй. Колхозой 5-дахи отделенидэ хоёр звено энэ хүдэлмэридэ табигдаһаар неделн болобо. Тэндэ 30 гаран колхознигууд, һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад хабаадана. Тэдэндэ тусхай тэргэтэй трактор даалгагданхай. Суглуулагдаһан, баглаа болгогдоһон набша намаа һарабша доро хатаагдана.

Б. НИМАЕВ.

Хахад жэлэй дүүрэтэр үсөөн хоног үлөө!

Бүхы хүсэ шадалаа — түсэбэй дүүргэлтэдэ

ХЭЖЭНГЫНХИД ХЭЛСЭНЭ, ШИИДХЭНЭ

«Ороохо тарианай бусад ургамалнуудай элбэг баян тогтууритай ургаса абахын тула газар шанаржуулха мелиораци үргэнөөр хүгжөөхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай майн Пленумэй тогтоол Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр хэлсэгдэнэ.

Гол горходой уһые сабшалан, бэлшээри тээшэ залаха тухай дурадхалнууд олоор ороно. Худан, Сулхара голнуудые хааха, Жэбхэрэһэн горхоной урасхал ондоо тээшэнь залажа, Шанаа гэдэг газарай намаг хатааха гээшэ нэн түрүүшын зорилго дээрэ тоологдоно.

Хэжэнгын коммунистнуудай хамтын суглаан һаяхан болоходоо эдэ дурадхалнуудые согсолон мелиорациин хэмжээ ябуулгануудые баталаа. Суглаанда совхозой мелиораторнууд, луговодууд олоороо хабаадалсажа үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байна.

Р. ЦЫМПИЛОВ.
Ж. БАДМАЕВ.

НЭМЭЛТЭ ТҮЛӨӨҺЭНДЭ ХҮРТЭБЭ

ТҮНХЭН. Энэ жэлдэ хурьга олоор абажа, гарзада оруулангүйгөөр түлжүүлһэн хонишодто ажалай нэмэлтэ түлөөһэн үгтэбэ. Совхозой түрүү хонишон Николай Агулов даадаг хонидой зуун толгой бүриһөө 90 хурьга абажа, тэрэнэйнгээ түлөө 3 хурьга, 237 түхэриг мүнгэ нэмэлтэ түлөөһэ абаа. Ахалагша хонишон Нина Пятницкая 228 түхэриг мүнгэ, 2 хурьга, мүн Владимир Уланов 210 түхэриг мүнгэ, хоёр хурьга абаба.

Г. ДАРМАЕВ, Саянай совхозой экономист.

ЗАВОД СООГОО ТҮРҮҮЛЭН

Жаротрубна котёлнуудые бүтээдэг цехэй коллектив эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ амжалта туйлаба. Тэдэнэр хахад жэлэйнгээ даабари болзорһоонь юһэн хоногоор уридшалан дүүргэһэн тухайгаа эгээл түрүүлэн элидхэбэ.

Энэ цех ЛВРЗ-гэй түрүү цехүүдэй нэгэн. Һара бүхэндэ түсэбһөө гадуур продукци үйлэдбэрилдэг тус цехэйхид товарна продукци бүтээхэ түсэбөө июниин 21-дэ 101,5 процент дүүргээ. Түсэбэй ёһоор 865 мянган 600 түхэригэй продукци үйлэдбэрилхын орондо 878 мянган 700 түхэригэй продукци бүтээгээ. Хахад жэлэй даабариһаа гадуур 3 жаротрубна котёл, электровоз, тепловозуудай олон узел, детальнууд, запасной частьнууд бүтээгдээ.

Мастер Владимир Иванович Игнатовай даадаг ажахын тоосооной участок цех соогоо эрхимлэжэ ябана. Тус участогайхид запасной частьнуудые бүтээхэ хахад жэлэйнгээ даабариие бүри июниин 10-да дүүргэһэн юм.

Түрүү цехэй коллектив Улаан-Үдэ городойнгоо 300 жэлэй ойе нэрэ солотойгоор угтаха гэжэ шиидээд, хахад жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 55 мянган түхэригэй товарна продукци бүтээхэ уялга абанхай. Туйлаһан амжалтаяа арьбадхаха гэһэн мүрысөөн цехэй хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын хүндэлэлдэ

Совет Социалис Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын хүндэлэлдэ зорюулан Францийн Республикын президент генерал Шарль де Голль, тэрэнэй һамган июниин 22-то обед эмхидхээ. Энэнь Францаһаа Москвада байдаг посольстводо үнгэрһэн байна.

Францийн президент обед эмхидхэбэ

Советскэ талаһаа Л. И. Брежнев, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, советскэ бусад хүтэлбэрилэгшэд, гүрэнэй ажал ябуулагшад обед дээрэ байлсаа.

Францийн талаһаа Гадаадын хэрэгүүдэй министр Морис Кув де Мюрвиль, Францаһаа Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Филипп Бодэ, Францийн президенттэй хамта Советскэ Союзда ерэһэн бусад хүнүүд байлсаа.

(ТАСС).

КРЕМЛЬ СОО ХЭЛСЭЭН ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛЭГДЭБЭ

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй болон Францийн президентын хоорондохи хэлсээн июниин 22-то Кремль соо үргэлжэлүүлэгдээ.

Советскэ талаһаа Л. И. Брежнев, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко хэлсээндэ хабаадана.

Францийн талаһаа Францийн Республикын президент генерал Шарль де Голль, Гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Кув де Мюрвиль хэлсээндэ хабаадалсаһан байна.

Совет-француз харилсаа али бүхы талаарнь үргэдхэхэ, СССР Франци хоёрой хоорондохи үгээ ойлголсолгые гүнзэгырүүлхэ асуудалнууд бэе бэеэ ойлголсолгын, хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнэй үедэ хаража үзэгдөө. Тэрэшэлэн уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлэгдээ.

ФРАНЦИИН ПРЕЗИДЕНТ МГУ-да АЙЛШАЛБА

Ленинскэ хадануудта айлшалжа ерэһэн Францийн президент Шарль де Голлиие Москвагай университедэй профессорнүүд, һургагшанар, студентнүүд июниин 22-то сэсэгүүдые барюулжа, нэрьесэ альга ташан угтаа. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. Холов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. П. Георгадзе, СССР-эй Дээдэ болон тусхай дунда һуралсалай министр В. П. Елютин, СССР-һээ Францида байдаг элшэн сайд В. А. Зорин, бусад тусхай тушаалта хүнүүд, тэрэшэлэн президенттэй ябалсаһан Францийн гүрэнэй ажал ябуулагшад ерэлсээ.

Механико-математическа факультедэй студентнүүдтэ зорюулагдажа топологёор уншагдаһан лекци шагналгаар хүндэтэ айлшан университедтэй танилсалгые эхилһэн байна. Тус эрдэмэй талаар совет элитэ мэргэжэлтэ академик П. С. Александров энэ лекциие уншаһан байгаа. П. С. Александров шэнги иимэ гайхамшагта багшатай байһандатнай таанадые амаршалнаб гээд президент де Голль студентнүүдтэ хандан хэлээ. Ород хэлэ түлюураар мэдэдэг байгаашье һаа, угаа тодо һонороор уншагдаһан энэ лекциие яһала ойлгооб. Удаань генерал де Голль һуралсалай хэдэн таһагуудые, геологическа факультедэй уншалгын залые МГУ-гай газар шэнжэлэлгын музейн минералнуудай коллекциие хараа.

Тиигээд Францийн айлшад 24-дэхи дабхарай харалгын талмай дээрэһээ ниислэлые, тэрэнэй баруун-урда талын шэнэ барилгануудые хараа.

Университедэй гурба мянга шахуу студентнүүд, аспирантнууд, хүдэлмэрилэгшэд президентые ехэ зал соогоо хүлеэжэ байгаа. Тэдэнэр хүндэтэ айлшаниие нэрьемэ альга ташалгаар угтаһан байна.

Господин президент — элитэ ехэ гүрэнэй ажал ябуулагша, Таниие угтажа байлга манай университедтэ угаа ехэ нэрэ хүндын хэрэг болоно гээд университедэй ректор И. Г. Петровский хэлээ.

Францийн эрдэм ухаантай, Парижай университедтэй Москвагай университедэй нягта холбоотой байһые тэрэ онсолон тэмдэглээ.

МГУ-гай хоёр зуун жэлэй хүндэлэлдэ зорюулагдажа бии болгогдоһон дурасхаалта медалиие Францийн президентдэ академик И. Г. Петровский барюулаа.

«СССР—Франция» бүлгэмэй президент, Ленинскэ шангай лауреат профессор А. Н. Леонтьев, экономическа факультедэй студентка Нина Цыганкова Францийн гүрэн түрые толгойлогшые халуунаар амаршалаа.

Удаань Шарль де Голль үгэ хэлэһэн байна. Москвагай университедтэ халуунаар угтагдаһандаа баясажа байһанаа тэрэ элирхэйлэн мэдүүлээ. Университедые хаража ехээр һонирхоһон тухайгаа дурдаа, Росси Франци хоёрой хоорондохи харилсаа һайжаруулгада университедэй ехэ үүргэ дүүргэдэг байһан тухай хэлээ.

Хүндэтэ айлшанай хэлэһэн үгэ нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Президент Шарль де Голлиие, тэрэнээр дамжуулан француз арадые суглаагшад хүл дээрээ бодон зогсожо амаршалһан байна. Совет хүнүүд француз арадта үнэн зүрхэнэй танархалтайгаар хандадаг байна бшуу.

Генерал де Голлиие мордохуулхын, манай орондо аятайгаар айлшалхыень тэрээндэ хүсэхын тулада хэдэн зуугаад студентнэр талмай дээрээ гараа.

(ТАСС).

Совет-цейлон хани барисаанай бүлгэмэй конференци

МОСКВА. Совет-цейлон хани барисаанай бүлгэмэй долоон жэлэй ажал ябуулгын дүнгүүдые өөрынгөө конференци дээрэ тус обществын эдэбхитэд гаргаһан байна. Москвагай, Ленинградай, Азербайджан, Грузи, Узбекистан болон бусад союзна республикануудай олониитын түлөөлэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаа. Цейлон-совет хани барисаанай лигиин гүйсэдкомой гэшүүн К. С. Тхеро түрүүтэй энэ организациин делегаци эндэ байлсаа.

Обществын президент экономическа эрдэмэй доктор профессор В. Я. Аболтин тоосоото элидхэл хээ.

Вьетнамда, бүмбэрсэг дэлхэйн бусад районуудта США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй гэмтэ ябуулганууд тухай конференцидэ хабаадагшад уур сухалтайгаар, зэбүүрхэн хэлэһэн байна.

Бүлгэмэй президентээр профессор В. Я. Аболтин дахяад һунгагдаа.

(ТАСС).

Мяха, һүнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөн

МОСКВА, июниин 22. (ТАСС-ай корр.). Мяха, һүнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөн мүнөөдэр Москвада, түмэр замшадай түбэй Культурын байшан соо хүдэлмэреэ эхилээ.

КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор мяха, һүнэй промышленностиин дүүргэхэ зорилгонууд тухай СССР-эй мяха, һүнэй промышленностиин министр С. Ф. Антонов элидхэл хээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Н. Шелепин, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо А. М. Школьников, СССР-эй Худалдаа наймаанай министр А. И. Струев, КПСС-эй ЦК-гай таһагуудые даагшанар Я. И. Кабков, Н. К. Сизов зүблөөндэ хабаадалсаа.

Францийн Республикын президент генерал де Голлиин Москва ерэлгэ. Зураг дээрэ: москвагайхид айлшанаа амаршалжа байна.

ТАСС-ай фотохроника.

Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд шэнэ табан жэлэй эхинhээ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байна. КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, түсэблэлгын шэнэ гуримда орохо талаар ехэ юумэн хэгдээ. Комбинадай завод, цехүүдтэ социалис мүрысөөн үргэдэнэ, ажалай нормо үлүүлэгшэдэй тоо олошорно. Зураг дээрэ: хүдэлмэришэд Е. М. Бармотина, А. В. Ефремова гэгшэд мяханай консервэнүүдэй шанар шалгажа байна.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

ШЭНЭ ТҮХЕЭРЭЛГЭ ТОДХОБО

Энэ жэлдэ Онохойн модоной комбинадай модо хюрөөдэлгын цехтэ шэнэ түхеэрэлгэ тодхогдожо байна. Оньhожоруулмал, автомат шахуу аргаар хүдэлгэгдэхэ хюрөөдэлгын шэнэ раманууд ашаглагдажа эхилхэнь. Модо хюрөөдэлгэhөө гараhан хаядаhа болбосоруулха ажал хүнгэдэхэ, продукци сорт сортоорнь илгаха талмай үргэдхэхэ хэрэгтэй болобо.

Мүнөө үеын техникэ хэрэглэжэ байhан модо хюрөөдэгшэд шэнэ продукци үгэжэ эхилээ. Тэдэнэй хюрөөдэдэг ханын модон гэр байрын зүйлнүүдые бүтээдэг цехтэ аргагүй хэрэгтэй юм. Модо хюрөөдэлгын цехэй доодо дабхарынь шэнэдхэн байгуулагдаа. Тэндэнь модоной хаядаhан болбосоруулагдажа, техническэ сабшадаhан болгогдохо юм. Модоной зомгооhо болбосоруулха цех хойто жэлhээ ашаглалгада оруулагдаха.

Цехэй коллектив шэнэ түхеэрэлгэ тодхоhоной ашаар ажалайнгаа бүтээсэ горитойгоор дээшэлүүлээ, олон янзын хюрөөдэмэл продукци үйлэдбэрилхэ аргатай болобо. Модо хюрөөдэхэ ажалhаа зарим хүдэлмэришэд сулөөлэгдэжэ, ондоо ажалда эльгээгдээ. Мүн продукциин шанар hайжаруулха арга олдоо.

Цехэй олон хүдэлмэришэд шэнэ түхеэрэлгээ hайнаар шудалаа, тиимэhээ тэрэнээ hаадгүйгөөр хүдэлгэжэ байнхай. Энээнэй ашаар hайн үрэ дүн туйлагдажа эхилээ. Жэшээлхэдэ, ахалагша мастер Алексей Коноплевой даадаг халаан июнийн 15-да түрүүшын горитой амжалта туйлаба. Тэдэнэр энэ үдэр 240 кубометрэй хюрөөдэмэл продукци үгэхэ байhанаа 272 кубометр үгэбэ.

Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн мүрысөөн модо хюрөөдэгшэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрээ. Виктор Вшивковэй, Павел Коржовой даадаг рама хюрөөдэгшэдэй бригаданууд халаанайнгаа даабари 110—113 процент дүүргэжэ, социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана.

Шэнэ рамануудые hайнаар шудалжа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэн ахалагша мастер Коноплевой халаанда 300 түхэригэй шан барюулагдаа. **Г. МИХАЙЛОВ.**

ПАРТИЙНА hУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛЭЙ ДҮНГҮҮД

ДУТАГДАЛНУУДАА ДАХИН ДАБТАХАГҮЙ

Үнгэрhэн жэлдэ КПСС-эй Центральна Комитет партийна hуралсалай таарамжатай шэнэ ёhо гурим тогтоогоод, коммунистнуудай политическэ hуралсал тэрээнтэй зохилдуулан эмхидхэхые партийна организацинуудта дурадхаhан байгаа. Энэ гуримай гол зүйлынь гэбэл, кадрнуудай, коммунистнуудай теоретическэ, юрэнхы эрдэмээр али зэргын байhаниие хараадаа абажа, тэдэнэй hуралсаха формо тодорхойлхо, ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулха хэрэгтэ бүхы коммунистнуудые хабаадуулха зорилго табигдаhан байна.

Мүнөө хүдөө нютагуудаар партийна hуралсалай жэл дүүрэбэ.

Коммунистнуудай политическэ болон юрэнхы бэлэдхэлые хараадаа абажа, манай районой партийна организацида үнгэрhэн 1965—1966 оной hуралсалай жэлдэ 54 hургуули, кружок, семинарнууд эмхидхэгдэhэн байгаа. Тэрэ тоодо марксизм-ленинизмын үндэhэ hуури шудалха 9 hургуули, 31 эхин политhургуули, КПСС-эй түүхэ шудалха 13 кружок, политическэ экономиин зарим асуудалнуудаар 1 семинар, районно партийна hургуули эмхидхэгдэhэн юм. Хамтадаа 1193 хүн, тэрэ тоодо 774 коммунистнар, эндэ hуралсаба.

Коммунистнуудай hуралсалда горитой анхарал хандуулжа, энэ асуудал партиин райкомой пленум дээрэ, партийна организацинуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. Политhургуули, кружогуудта түрүүшын хэшээл эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэнь туhалха зорилготойгоор бүхы партийна организацинуудта аймагай партийна эдэбхитэд эльгээгдэhэн юм. Түрүүшын хэшээлнүүдэй дүн партиин райкомой бюро дээрэ 1965 оной октябриин 18-да партийна организацинуудай секретарьнарай хабаадалгатайгаар зүбшэн хэлсэгдэжэ, элирүүлэгдэhэн дутагдалнуудые ябуул усадхаха тушаа хэмжээнүүд абтаhан байна.

hуралсалай жэлэй туршадашье партиин райком, тэрэнэй пропаганда болон агитациин таhаг энэ хэрэгтэ анхаржа, хэрэгтэй болоходонь туhаламжа үзүүлжэ, зохихо хэмжээнүүдые абажа байгаа. КПСС-эй райкомой хүдэлмэрилэгшэд, партиин райкомой пленумэй гэшүүд кружок, политhургуулинуудай хэшээлдэ байлсажа, өөhэдынгөө ажаглалтануудые, hанамжа дурадхалнуудые пропагандистнарта, парторгнуудта хэлэжэ, зүбшэжэ байhан. Коммунистнуудай hуралсал тухай асуудал райкомой бюро дээрэ нэгэтэ бэшэ харагдаhан байха.

Жэшээлхэдэ, «Заганский» колхозой партийна организацида политическэ hуралсал муу ябажа байба. Олон коммунистнууд ямаршье шалтаггүйгөөр хэшээлдээ ерэдэггүй байба. Коммунистнууд энэ асуудал өөhэдынгөө суглаан дээрэ зүбшэжэ, КПСС-эй гэшүүн нүхэр Калашников Сергей Петровичто шанга зэмэ тохоhон байгаа. Партиин райком коммунистнуудай энэ шиидхэбэри баталhан юм. Тэрэ гэhэнhээ хойшо эндэ политическэ hуралсал hайжаржа эхилээ hэн.

Коммунистнуудай hуралсал гол түлэб пропагандистнуудай теоретическэ бэлэдхэлhээ, тэдэнэй мэргэжэл шадабариhаа дулдыдадаг. Программаар хараалагдаhан материалнуудые hурагшадта зүбөөр, гүнзэгыгөөр ойлгуулха гээшэ тиимэ амархан бэшэ.

Энээниие хараадаа абажа, партиин райком пропагандистнуудта теоретическэ болон методическа туhаламжа үзүүлхын тула hуралсалай жэлэй туршада 4 семинар үнгэргөө. hуралсалай программада ороhон гол асуудалнууд эдэ семинар дээрэ харагдажа, тэдэниие хэшээл дээрэ хайшан гэжэ тайлбарилха, ямар материалнуудые нэмэжэ хэрэглэхэ тухайгаа пропагандистнар hайса зүбшэдэг байгаа.

Гадна райкомой библиотекэдэ пропагандистнарта шухала болохо политическэ, экономическа, уран hайханай литература суглуулагданхай байдаг. Эндэ пропагандистын булан эмхидхэгдөө бэлэй. Ямаршье сагта ерэжэ, хэрэгтэй туhаламжа, зүбшэл абахаар түхеэрэгдэнхэй.

Эдэ бүгэдын ашаар аймагай партийна организацинуудаар коммунистнуудай hуралсал урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд эмхитэйгээр үнгэрөө гэжэ хэлэлтэй. Политhургуули, кружок, семинарнууд бултадаа программаар хараалагдаhан материалнуудаа үзэжэ дүүргэөд, түгэсхэлэйнгөө хэшээлнүүдые үнгэргэбэ. hуралсалай дүн гаргахада эдэ хэшээлнүүдтэнь райкомой хүдэлмэрилэгшэд, партийна эдэбхитэд байлсаа. Өөhэдынгөө политическэ болон теоретическэ бэлэдхэл, эрдэм номоо дээшэлүүлхэ хэрэгтэ коммунистнуудай анхаралаа табидаг, оролдодог болоhыень hүүлшын хэшээлнүүд элитээр харуулаа.

Суулгын совхоздо, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Искра», «Коммунизм», «Забайкалец», «Путь Ленина» колхозуудта, Мухар-Шэбэрэй, Түгнын, Хүшуун-Үзүүрэй, Подлопаткын дунда hургуулинуудай партийна организацинуудаар hуралсал эмхитэйгээр үнгэрбэ. Эндэхи кружок, hургуулинуудта хэшээлнүүдынь нэгэтэшье таhалдаагүй. Партийна эхин организацинууд тэрэнэй хүдэлмэриин хойноhоо хододоо анхаржа, коммунистнуудай hуралсал тухай асуудал партийна суглаан дээрэ, партбюро болон парткомуудай заседани дээрэ зүбшэжэ хэлсэдэг байгаа. Хэшээлнүүдынь удаха түгэлдэрөөр, hонирхолтойгоор үнгэрдэг байба.

Жэшээ болгон, Суулгын совхозой 5-дахи отделенидэ эмхидхэгдэhэн эхин политhургуули абаад үзэе. Пропагандистаар Подлопаткын дунда hургуулиин багша, КПСС-эй гэшүүн Вера Владимировна Кальсина ажаллаба. Хэшээл бүхэндөө оролдосотойгоор бэлдэдэг, конспектнүүдые табидаг, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые үргэнөөр хэрэглэдэг байhан юм. Тиигэжэ хэшээлнүүдынь hонирхолтойгоор үнгэрдэг, үзэжэ байhан асуудалнуудай зүбшэн хэлсэлгэдэ hурагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Түгэсхэлэй хэшээл дээрэ энэ hургуулида hуралсагшад үзэhэн гараhанаа hайн мэдэхэ байба. Мүнөө энэ политhургуулиинхид КПСС-эй XXIII съездын материалнуудые шудалжа дүүргэөд байна.

Тэрэшэлэн эхин политhургуулиин пропагандистнар В. В. Шамкалович («Коммунизм» колхоз), П. Я. Литвинцев («Знамя Ленина» колхоз), Г. А. Слепцева («Забайкалец» колхоз), Я. О. Шангин («Путь Ленина» колхоз) болон марксизм-ленинизмын үндэhэ hуури үзэхэ hургуулинуудай пропагандистнар А. М. Калашников (Мухар-Шэбэрэй дунда hургуули), Ф. Я. Варфоломеева (Хонхолын 8 жэлэй hургуули) болон бусад hайнаар хүдэлжэ гараhан байна. Тиихэдэ «Забайкалец» колхозой партийна организацида эмхидхэгдэhэн политическэ экономиин зарим асуудалнуудые шудалха теоретическэ семинарай хүтэлбэрилэгшэ А. А. Братеньков hуралсагшадайнгаа дунда хүндэтэй.

Гэхэтэй хамта, коммунистнуудай политическэ hуралсалда олохон дутагдалнууд үзэгдэhөөр. «Эрдэм» совхозой 4-дэхи, 5-дахи отделенинүүдээр, «Знамя Ленина» колхозой зарим бригаднуудаар хэшээлынь олон дахин таhалдаhан байха. Заримдаа пропагандистнар хүсэд бэлдэнгүй ерэжэ, хэшээлынь hонирхолгүйгөөр үнгэрдэг байhан.

Иимэрхүү дутагдалнууд юун дээрэhээ ушарнаб гэбэл, партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ hуралсалда горитой анхарал хандуулаагүй, коммунистнуудта шанга эрилтэ табидаггүй байгаа.

Ц. ЗАМБАЛАЕВ,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой партийна кабинедые даагша.

Промышленна үйлэдбэри

ХАМТАДАА ШИИДХЭХЭ ХЭРЭГ

Түүхэй эд хэрэгсэл үгы hаа, промышленность хүгжөөхын аргагүй. Тиимэhээ буряад нютагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, нэн түрүүн малшадай эршэмтэй ажалай, мал олоор тушаажа, комбинадые хангажа байhанай ашаар мяханай комбинат правительствын дээдэ шагналда хүртөө гэжэ манай коллектив тоолоно. Мал ажалые хүгжөөлгэдэ бэрхэшээлэй тохёолдобошье, комбинадта тушаагдадаг малай тоо олошоржо байhаар. Комбинадаймнай ашаглалгада тушаагдаhан түрүүшын жэл—1937 ондо республикын колхоз, совхозуудhаа 1.800 тонно мал гүрэндэ тушаагдажа абтаhан байгаа hаа, 1965 ондо 35,8 мянган тонно абтаhан юм. Республикымнай хүдөө ажахы үйлэдбэреэ хүгжөөхэ үндэhэ hуури манай предприятида байгуулаа, техникоэкономическа hайн үрэ дүн туйлаха арга хангаа.

Мяханай промышленность өөрын онсо илгаатай, хүдөө ажахытай холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ эрилтэ табидаг. Колхоз, совхозуудай малые саг соонь тушаажа абаха, үүсэлхэ, тиихэдээ малай ашаг шэмэ муудуулхагүй, hайн шанартай продукци үйлэдбэрилхэ гол зорилготойбди. Энэ зорилгоёо хайшан гэжэ дүүргэхэбибди гэхэдэ, мал үүсэлхэ, мяха хүргэхэ үйлэдбэриин хүсэ шадал үргэдхэhэн байнабди. Энэ зорилго амжалтатайгаар шиидхэгдээ гэжэ хэлэхээр. Комбинат тушаагдажа абтаhан бүхы малые хүдэлмэриин 130—140 халаанай туршада үүсэлхэ хүсэ шадалгай болонхой. Холодильна hайн түхеэрэлгэ бии. Энээнэй ашаар колхоз, совхозуудта малые намартаа бэлшээн таргалуулха арга олдоо.

Үйлэдбэриин ехэ хүсэ шадалтай болоhон туладаа малай олоор тушаагдаха, үүсэлэгдэхэ үедэ зорилгоёо дүүргэжэ шадана гээшэбди. Комбинадай бүхы коллектив зорилго, харюусалгаяа мэдэржэ, жэлэй гурбан hара соо хүдэлмэриингөө үдэрэй сагые 9 часаар тогтооhон байха юм. Тиихэдээ мал удаан саг соо бэлшээн таргалуулагдана, хүдөө ажахынуудта туhаламжа хүргэгдэнэ. Хараалагдаhан болзорhоо үлүү саг соо хүдэлхэ гээшэ ажалые эрдэм ухаанай ёhоор эмхидхэхэ эрилтэтэй тааралданагүй. Тиимэhээ хүдэлмэриин үдэрэй сагые хороохо асуудал хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэй суг шиидхэхэ болонобди.

Мяханай промышленность малые түргэнөөр бэежүүлхэ, шэгнүүрыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ аша туhатай белково тэжээл, биогенчэ стимулятор үйлэдбэрилдэг. Эдэ зүйлнүүд үйлэдбэриин хаядаhануудhаа абтадаг. Манай комбинат үйлэдбэриингөө бүхы хаядаhа аша туhатайгаар хэрэглэдэг болоо, тэрэнhээ ехэ хэмжээнэй белково тэжээл, биостимулятор үйлэдбэрилнэ. Тэрэнэй хэмжээн Россин Федерациин бусад мяханай комбинадуудайхиhаа hураггүй ехэ юм. Харин мал ажалай үнэтэ тэжээл үйлэдбэрилхэ арга боломжомнай үшөө хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Мал тушаан абадаг, үүсэлдэг пунктнуудта гарадаг хаядаhан миин hалана. Яhанай тоhо абахын тула яhа бусалгахада шүлэ шүүhэн гарадаг, теэд тэрэ миин хаягдажа байдаг. Тэрээниие малда уулгаха, эдюулхэ технологи хүдөө ажахын институдай хүдэлмэрилэгшэд зохёоhон байна.

Мяханай промышленность хүдөө ажахы хоерой хоорондохи тоосоо, харилсаа холбоо хүгжөөхын тула шиидхэхэ олон асуудал үшөө бии. Мал нэгэ жэгдээр тушаагданагүй, тиимэhээ комбинадай хүдэлмэришэдтэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоно, малай олоор тушаагдаха үедэ хүдэлмэришэд дуталдана. Харин үсөөн малай асарагдахада хүдэлмэришэд ажалгүй, түхеэрэлгэ зогсоохо баатай болоно. Иимэ байдал яhала гуримшуулагдамаар. Тэрэ экономическа талаараа баримталагданагүй, миин эмхидхэлэй талаар шиидхэгдээгүй асуудал. Энэ, мүн мал тушаан абаха, ондоошье дутагдал усадхахын тула колхоз, совхозуудтай тоосолгын ондоо гурим тогтоогдобо. Мяханай комбинат мүнөө хэрэглэгдэжэ байhан амидын шэгнүүрэй зэргээр бэшэ, харин шэгнүүрэй, малай тарган, туранхайн зэргээр шэнэ тоосоо жэлэй хоёрдохи хахадhаа нэбтэрүүлхэнь. Энээнhээ урда манай үйлэдбэридэ хэрэглэгдээгүй шэнэ гурим нэбтэрүүлжэ эхилхэбди. Тэрэнэй үрэ дүн hайн байха гэжэ найданабди, тиигэжэ ерэхэ жэлhээ шэнэ гурим үргэнөөр хэрэглэхэ арга манда үгтэхэ бээз.

Эхэ оронойнгоо экономикын хүгжэхэтэй, арад зоной ажана байдалай hайжархатай хамта мяханай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда шэнэ шэнэ эрилтэ табигдана. Элдэб янзын, амтатай, хоолтой продукци үйлэдбэрилхэ хэрэгтэй болоно. Энэ зорилгые мүнлэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэй суг хамта шиидхэхээр. Мүнөө колхоз, совхозууд хэтэрхы ехэ өөхэтэй гахай шахан таргалуулжа тушаадаг. Тиимэhээ худалдаанда гүйсэгүй гахайн тарган мяхан, өөхэн холодильнигуудта хадагалуулагдана. Хара мяхатай гахайнуудые тушааха экономическа урмашуулга хэрэглэхээр болоо гэжэ hанагдана. Мүнөө үедэ худалдан абагшадай эрилтэ харалсаагүйдэ аргагүй. Мяха хүргэжэ удаан байлгахада, шанарынь зарим тэды муудадаг. Теэд мал тушааха, үүсэлхэ хаhамнай ондо ондоо, тиимэhээ мяха хүргэхэ баатай болонобди. Ажалшадые шанартай мяхаар таhалгаряагүй hайнаар хангажа байха асуудал гол түлэб «Скотооткорм» трестын совхозууд шиидхэхэ ялгатай.

Арад зоной ургажа байгаа эрилтэ хангаха гээшэ мяханай промышленностиин, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хамта шиидхэхэ зорилго болоно.

Н. СПЕРАНСКИЙ,
мяханай комбинадай главна экономист.

АРАДАЙ ХИНАЛТЫН КОМИТЕДТЭ

НЮДЭ ДАЛДАЛАГШАД ХЭҺЭЭГДЭБЭ

Ахалагша хонишон Шойдоновой отарын хахадhаа олонхи хонидынь hубайршоо гэhэн мэдээн абтаба. Энэ ушарые наринаар шалгажа үзэхэдэ, хонидынь иимэ олоор hубайраагүй, харин абтаhан олон хурьгадаа үхүүлжэрхёод, тэрэнээ тоодо оруулаагүй гэжэ элирээ. Совхозой дирекцидэ ороhон мэдээнэй ёhоор, энэ отарада нэгэшье хурьган гарзалаагүй. Теэд бодото дээрэнь шалгахада, хонидойнь байрын хажууhаа үхэшэhэн 32 хурьган олдоhон байна.

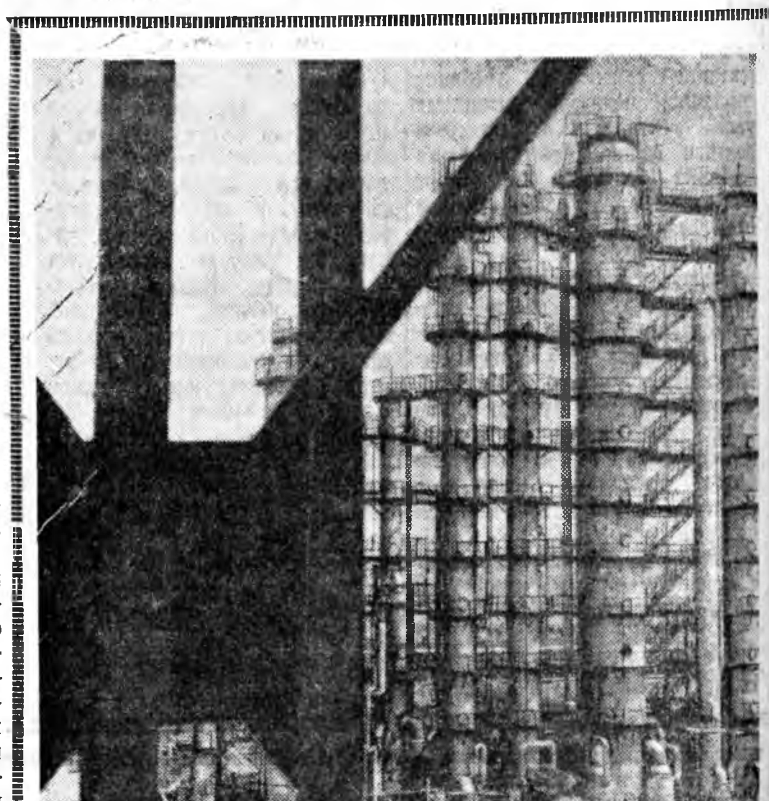
Мүн хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ үедэшье тоо бүридхэл муу байhан. Жэшээнь, ахалагша хонишон Жигжитовэй отарада хонидынь ноябрь—декабрь hарада үрэжүүлэгдээ гэhэн тоотой. Зүгөөр энэ отарада хонидынь январь—март hарада хурьгалhан байха юм. Отарын 645 эхэ хонидhоо ойролдоо 289 хурьган абтаа нэрэтэй. Хонидынь туранхай, нооhониинь халсаршаhан байгаа.

Иимэрхүү баримтанууд «Эрдэм» совхозой 3-дахи отделениин бусад зарим отаранuудта үзэгдэhэн. Юрэнхы дээрээ энэ отделенидэ зоотехническэ тоо бүридхэл муу, малшадай хойноhоо нарин хиналта табигдадаггүй байна. Зарим малшадай ажал хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандаhанhаа, малаа муугаар харууhалhанhаа болоожо май hарада аяар 455 хонинной эндэ гарзалаашье hаань, тэрэнээ 294 гэжэ тоо мэдээсэл дээшэнь хүргэhэн. Хонишодой үгэhэн мэдээнэй ёhоор, энэ отделенидэ 8015 хони хабар түрэхөөр ороондо оруулагдаhан тоотой. Теэд бодото дээрээ ойролдоо 4156 хурьган абтаа бшуу.

Отделениин зоотехник нүхэр Эрдынеев, ветфельдшер нүхэр Намсараев гэгшэдэй даалгагдаhан хэрэгтээ ээн бусаар хандаhанhаа эдэ бүгэдэ болоо гэжэ элирээ. Мүн совхозой главна мэргэжэлтэд нүхэд Хажеев, Акагов гэгшэд зэмэтэй.

hаяхан аймагай арадай хиналтын комитедэй заседани дээрэ эдэ баримтанууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, зэмэтэ хүнүүдтэ шанга хэмжээн абтаа. Совхозой главна мэргэжэлтэд зэмэлэгдэжэ, отделениин зоотехник ветфельдшер хоёр түс бүридөө 72 түхэригэй яла түлэхэ болоо. Ахалагша хонишон Жигжитов ажалhаа гаргагдаа, хонишон Шойдоновой хэрэг мүрдэлгын зургаануудта үгтөө.

В. КРИВОГОРНИЦЫН,
Мухар-Шэбэрэй аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ.

Бензол үйлэдбэрилдэг хүсэ ехэтэ шэнэ түхеэрэлгэ тодхон бэлдэхэ hүүлшын хүдэлмэри Ангарай нефть буйлуулан болбосоруулдаг заводто хэгдэжэ байна. Эндэ буйлуулагдаhан бензол хэмэл утаhа, арадай ажахыда шухала бусад зүйлнүүдые бүтээхын тула хэрэглэгдэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ангарай нефть буйлуулан болбосоруулдаг заводто бензол үйлэдбэрилхэ түхеэрэлгэ. АПН-эй фото.

Харьковай машина бүтээгшэдэй захилаар

МОСКВА. (ТАСС). Москвагай Серго Орджоникидзын нэрэмжэтэ заводой станок бүтээгшэд Харьковай «Серп и молот» заводой ехэ захил дүүргэбэ. Транспортна түхеэрэлгэнүүдээр холбогдоhон 7 автомат лини бүтээгээ. Энэнь агрегадна 42 станогhоо, гидравлическа ба элшэ хүсэнэй хэдэн «станцинуудhаа» бүридэнэ. СМД-14 гэжэ тракторнуудай двигательнүүдтэ тодхогдодог цилиндрнүүдэй 20 блок час соо бэлэн болгодог юм. Бүтээhэн зүйлнүүдэйнь шанар автомат аргаар шалгагдадаг.

Литвагай эд бараанууд

ВИЛЬНЮС. (ТАСС). Вильнюстэ нээгдэhэн оптово худалдаа наймаанай ярмаг дээрэ Литвагай хүнгэн промышленностиин предприятинууд 2000 шахуу түхэлэй хубсаhа ба гуталнуудые гаргажа табяа.

Вильнюстэхи моделиин байшан ба оёдолой фабриканууд тон шэнэ янзын 600 гаран костюм, плати, пальтонуудые харуулна. Эдэнь 1967 ондо олоор оёгдожо гаргагдахаар хараалагдана.

Республикын худалдаа наймаанай эмхинүүд гутал оёдог предприятинуудтай 60 миллион шахуу түхэригэй договорнуудые баталхань.

Ерэжэл байгыт, пассажирнууд!

ЕРЕВАН. (ТАСС). Ереванай оршондо баригдаhан городууд хоорондын шэнэ автовокзалые гүрэнэй комисси тушаан абаба. Эндэ автомат кассанууд, справка үгэхэ таблонууд тодхогдоо.

Эмхидхэлшэдэй hургуули

СВЕРДЛОВСК. (ТАСС). Промышленна үйлэдбэриин ба баригын эмхидхэлшэд Ураалай политехническэ институдта диплюмуудые барижа эхилээ. Энэ факультет дүүргэhэн түрүүшын 30 хүн —Свердловскын, Нижне-Тагилай, Первоуральскын, Серовой, Каменьск-Уральскын предприятинуудай машина бүтээдэг, гидравлическа гол предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд.

Эдэнэй проектнүүд бодото материалнуудые үндэhэ болгон бэшэгдэхэ, үйлэдбэри дээрэ хэрэглэгдэхэ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Ханинарай шангууд

ЛЬВОВ. (ТАСС). «Злата валашка» гэдэг багахан hүхэ—чэхүүдэй эртэ урдын арадай зэбсэг. Иимэ шан Львовой электровакуумна заводой мүрысөөнэй талаар амжалта туйлаhан үйлэдбэриин эрхим коллективтэ барюулагдадаг болохонь. Энээниие Тесла-Рожновой заводой хүдэлмэришэд ханинаргаа бэлэглэhэн байна. Чехословакиин предприятиин хүдэлмэрилэгшэд мүн баhа «Львовой заводой тугай» түлөө тэмсэхэ байха.

Тосхоной туhада...

ХАБАРОВСК. (ТАСС). «Энергомаш» заводой Хүндэлэлэй самбар дээрэ түрүү үйлэдбэришэдэй фото-зургуудтай зэргэлээд, энэ предприятида нэгэшье үдэр хүдэлмэрилөөгүй хүнэй—Адам Горигорьевич Васильковой партрет үзэгдэбэ. Энэмнай милициин старшина болоно. Милициин хүдэлмэрилэгшын портредые Хүндэлэлэй самбар дээрэ хадаха гэжэ предприятиин завком ба дирекци хүн зоной гүйлтын үндэhөөр шиидхээ.

А. Васильков хори гаран жэлэй турша соо милициин зургаануудта алба хэжэ байнхай. Адам Горигорьевич машина бүтээгшэдэй тосхондо участогай этигэмжэтэйгээр 12 жэл ажаллаа. Милициин энэ старшина хүдэлмэришэнэй городой бүхы хүн зонтой нюур танил, айлнуудта ходо ябажа байдаг юм. А. Васильков—заводтохи арадай дружина эмхидхэгшэдэй нэгэн. Адам Горигорьевич залуушуулай hайн хани нүхэрынь болонхой.

Милицидэ хүдэлмэрилжэ эхилхын урда тээ солдат ябаhан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадаhан. Зургаан медаляар, «Милициин отличник» гэhэн значогоор шагнагданхай.

Хүдөөдэхи олзоборилго

Хүдөө ажахын түүхэй эдүүдэй үлүүе, зэрлиг үрэ жэмэсүүдые, нютагай элдэб материалнуудые буйлуулан болбосоруулха олзоборилго ба туhалбариин предприяти колхозууд, совхозуудта олоор эмхидхэхэ хэрэгтэй гэжэ КПСС-эй XXIII съезд зааhан юм. Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин эмхинүүд энэ шухала хэрэгтэнь хүдөө тосхоной ажалшадта ехэхэн туhа хүргэхэ зэргэтэй.

Энэ талаар Главкоопхозторгын Семеновско баазын үүсхэл hайшаалтай. Тус бааза Горьковско областиин 20 колхозтой договорнуудые баталаа. Тиигээд урдань элдэб хэрэгсэлнүүдые модоор бүтээдэг байhан олзоборилго hэргээхэ гэжэ шиидхээ. Кооператорнууд эдэ предприятинуудта шухала материал үгэхэ уялга абаба. Семеновско районой хүдөө ажахын артельнүүд жэлэй турша соо кооперациин эмхинүүдтэ хэдэн арбаад мянган түхэригэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые үгэхэ.

Колхозууд, совхозуудтахи туhалбариин үйлэдбэринүүдэй үндэhэ баримтагүйгөөр хизаарлагдаhые болюулhанай ашаар хүн зониие хангаха нэмэлтэ эдлэл хэрэгсэлнүүд бүтээгдэхэ болоно.

(ТАСС).

Дунда Азиин республиканuудай удаа Азербайджанда таряа хуряалга эхилээ. Совет Азербайджанай 40 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой таряашад хамагhаа түрүүлэн таряагаа хуряажа захалангхай. 1200 га таряалангай ургасые 12 үдэр соо хуряажа дүүргэхээр хараална. Зураг дээрэ: совхоздо таряа хуряажа байhаниинь харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

Үндэр шагнал хайрада хүртэгшэд

„НАРА БУЛЯАЛДААНДА“ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

САГНАЙ САХИЛГААН мэтэ, яаһаншье түргэн гээшэб даа? Тэрэ гэһэнһээ хойшо тэбхэр жэл шахуу үнгэршэбэ. Тиибэшье һаа, һаял шэнги һанагдаха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй июниин эхеэр һэн. Эгээл энэ хаһада Сэлэнгын совхозойхидой уряагаар, өлдин зунай үедэ үнеэн бүриһөө мянган литр һү һаахын түлөө мүрысөөн түлэг дэлгэржэ байгаа...

Энэл зорилгоор Ноёхон нютаг ерэһэн хадаа, нэн түрүүн парткомой секретарьтай уулзажа, һү һаали тухайнь һонирхогдоо бэлэй. Тиихэдэмни:

—Колхозой правлениин, парткомой дамжуулгын Улаан туг мүнөөдөө Түхэмэй һаалишадта байна. Таба хоноод лэ социалис уялгануудай дүн гаргахадамнай, артелиин гүүртэнүүд өөһэд хоорондоо ана-мана мүрысэжэ ябана. Юрэдөө, даб дээрэ хэнэйнь илажа гарахань мэдэгдэнэгүй. Тиибэ ябашье Зургаан-Дэбын үүлтэртэ фермын һаалишадай зуһаландаа бууһанһаань хойшо һү һаалинь үдэрһөө үдэртэ нэмэнэ... Тэдэмнай Согоото гэдэг зунайнгаа бэлшээридэ гарахадаа, одоол нара ногоондоо найрлашадаг зон ааб даа,—гэһэн парткомой секретариин тайлбари үгэһэнэй һүүлээр, үндэр өөдэ эрмэлзэжэ ябадаг арюун сэдьхэлтэй, ажалша бухэриг хүнүүдээрнь танилсаха хүсэл түрөө һэн...

Үдын һаалиин үеэр Согоотодо ерэхэдэмнай, тойроод нэбшыжэ харбашаһан тунга ногоон зэрэлгээтэн, талын һэбшээндэ долгисогооно. Едойхо ганса гадаһашьегүй хээрэ талада һэн (ушарынь гэхэдэ бэлшээри дээрэнь һаажа байбад шуу). Хараһаар томо үүлтэрэй гэжэ тухайлхаар, ара үбэргүй номо һаадаг агсажархиһан мэтэ дабэрмэ ехэ хүхэ дэлэнтэй үнеэдые «дүйтэй мэргэшүүлынь» тудаад лэ абана. Нарата талмэйн ногоон хибэс дээрэхи ялагар салагар бидонууд руу һүн горхон харьялжал мэдэнэ.

—Залуурша гүүлэмээр аха заха эрхим һаалишантнай хэн бэ? Нэрлыт даа,—гэхэдэ:

— Хандацу абгайһаамнай бэшэ хэн байхаб даа!—гээд тоо бүридхэгшэ Пагма Данзанова бодолгото үни болонгүй, бардам омогтойгоор харюусаад орхибо.

«Хандацу... Энэ хүн тухай урдань дуулаал гээшэ һэн хаб, теэд ...хаана, хэзээ?!»—иигэжэ шэбшэһээр байтарни, энэшье удаа Хандацу Жадамбаевна бултанһаа ехэ һү һааһан байжа, долоон хоногой дүнгөөр «ракетэдэ һууха» эрхэ олобо! Хэшэгтэй бүхэриг гарыень танилсахын тэдыдэ адхабаб.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо танил энэ хүн тухайгаа талархама һайн һураг суу дуулахадаа, гүн сэдьхэлһээ баясагшаб. Тиихэдээ «Ноёхон нютагтаа «нара буляагша» хүниинь одоо энэл хаш даа»—гээд юундэшьеб бододогби.

ХОРИН ТАБАН жэл соо ходо үүр сүүрээр бодожо үнеэдэй хүхэ шобторхо гээшэ гайтайхан хэрэг. Иимэшүүл республика доторнай олон байха. Бултыень эндэ дурдаха аргагүй һэн тула, Ноёхон нютагтаа «нара буляаһан» хүн дээрэ тоггтоебди. 25 жэл! Энэ багахан болзор бэшэ. Тэбхэр зуун жэлэй дүрбэнэй нэгэ хуби хаям даа. Һайнаар ажаллахада һанаан тэгшэ, сэдьхэл сэбэр байдаг гээд, хэншьеб намда хэлээ бэлэй. Хандацу Цацаева эгээл тиимэ хүнүүдэй нэгэн. Манай совет ёһодо ажал хэрэг гээшэ айхабтар хүндэтэй, үнэхөөрөө жаргал заяаһан жабхаланта дуун болон далижанхайл. Баримта холуур бэдэрһэнэй хэрэггүй. Мүнөө минии магтагша малша эхэнэрэй үбсүүндэ орономнай дээдэ шагнал—Ленинэй орден яларба! Энэ хадаа мал ажал дээрэ олон удаан жэлдэ эсэшэ сусашагүйгөөр, оролдосотой һайнаар ажаллажа ябаһанайнь толотомо гэршэ мүн. Тиихэдээ һаалишанаар хүдэлжэ эхилһэнһээнь хойшо хорин табан жэлэйнь хүхинэмэ найр зугаатай энэ баясхаланта ёһолол тудалдаа бшуу. Баяр дээрэнь баяр! Сэдьхэл хүдэлгэмэ энээхэн үедэ тэрэнэй досоо бүхы ябаһан ябадалынь, бэрхэшээлнүүдые дабахадаа ушарһан урагшагүйдэлгынь хамаг үйдхар, мүн заяа хубиинь зол—эдэ бүгэдэ уян зүрхэнэйнь урасхал соогуур баярай охёор бусалан байгаа ёһотой... Зай, тэрээн тухай хожом...

Һаалишан ябаха гээшэ гансахан үнеэ һааха үүргэ тушаал дүүргэхэ хэрэг бэшэл. «Хайшан гээл һаамни, ямар арга хэрэглээ һаамни һүн ехээр абтаха хаб»—һаалишан бүхэн иигэжэ бододог ёһотой. Мүн Хандацушье баһал иимэ шэбшэлгэтэй ябадаг. «Хандацугай үнеэд бэшэндэ орходоо һүтэй, нэгэл ондоохон даа»—гэхысэ зарим нэгэн хэлэхэеэ һанадаг. Тиимэшье гэлэй. Харахадатнай бусадһаа юугээрээшьеб илгаатай—томонууд, бэеэ долёоһон, хүшэеэ абаһан үнеэд байхал даа. Теэд нүхэр Цацаева хүнэйхидэл адли үнеэ дааажа абаад, тэдэндэ саг болзоортонь залхуурангүйгөөр, зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлхэ, харууһалхын хүсөөр лэ «зарим» һаалишадай баридаг үнеэдтэ орходоо иимэ илгаатай болгоошье аалам. Юумэн бүхэн оролдохо, туйлахын лэ хүсэн хаям даа.

Хүн гээшэ өөрынгөө хэрэгэй ёһото дуушан, ондоогоор хэлэбэл, һайн мэргэжэлтэ байха зэргэтэй бшуу. Хэрбээ һаалишан тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэдэнэр үнеэдэйнгээ абари зан, аяг аашыень табан хургандаал адли тоб байса мэдэхэ ушартай. Хандацу Жадамбаевна магталта һайрхалташьегүй, үнеэдэйнгээ ямар сагта үрэжүүлэгдэһыень, хэдыдэ шэргээгдэхэ, хэзээ тугаллахыень хододоо мэдэжэ ябадаг заншалтай.

ЗАНШАЛ... Заяанай һайхан хэрэг хаям даа! Хандацугай бүри бага ябахадань эхэ, эсэгэнь: «Хүүхэмнай, хүндэ хахадшье үгэ худалаар бү хэлээрэй, сэхэ сэбэр, һайн һайхан ябаарай»— гэжэ заажа захиһаншье юм бээз. Мүнөө табидаа дүхэжэ ябаһаншье һаа, хурсахан хонгор шарайтай, хүндэшэ зулгы энэ эхэнэр аба, эжынгээ сэсэн һургаалһаа халташье хадуурангүй, хүн түрэһэн уялгаяа хүндэтэй һайханаар бэелүүлжэ ябанал.

Нютаг гол, нүхэд зондоо хүндэтэй энэ һаалишан нёдондо үнеэн бүриһөө 3002 литр гэхэ гү, али дүн хамта 36018 килограмм (энэнь түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 4818 литрээр ехэ) сагаан эдеэ салгидхабашье, сэдьхэлээ огто амардаггүй.

Табан жэлэй түрүүшын хабарые ордента һаалишамнай урдынхи мэтэ омог дорюунаар, бардам баянаар угтаа. Мүнөөшье «нараа буляалгангүй» ябаһаар. Жэшээлбэл, апрель соо бүхыдөө 3000 литр һү һааха байбал, тэрэнээ 3316 килограммаар халяагаад, май һарынгаа түсэб мүн лэ үлүүлээ... Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, хабарай хашанха сагшье һаань, үнеэн бүриһөө сүүдхэдэ 8—9 литр хүрэтэр һү һаана бшуу даа.

Нүхэр Цацаевагай хүдэлдэг фермын коллектив колхозой правлениин, парткомой дамжуулгын Улаан тугые удаахан саг соо намилзуулжа ябаһан намтартай. Улаан тугта энэ фермынхид нёдондонойнгоошье түсэбые һү һаалаар дүүргэжэ шадаһан. Энэ ушарта малшан Гончик Будаевич Жигмытовэй оролдосотой һайн ажалые тэмдэглэхэ шухала. Тиин тээмэндэ Улаан тугаа Местнын гүүртын малшадта ойрохон зуура алдабашье, апрель һара соо хуушан солоёо дахяад һэргээгээ. Байгша ондо эдэнэрэй бэелүүлхэ зорилгонь ехэ, бүхы фермээрээ үнеэн бүриһөө жэлэй туршада адагынь 2200 литр һү һааха, тиихэдэ Хандацу Цацаева—2900 килограмм, мүн бусад 7 һаалишадынь 2500-һаа бага бэшые — иимэл даа, эдэнэй эршэтэ ажалайнь эхин алтан жолоо!

Юу хэлэхэб, юрэнхы дээрээ һайн лэ гээшэ ааб даа. Хэды тиимэ байбашье, аймсоведэй депутат, ахалагша һаалишан Х. Ж. Цацаева нэгэл юумэн тушаа һанаата болодог. Юун гээшэб гэхэдэ, нюулта нөөлтэшьегүй, энээнһээ урдахи жэлнүүдтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдһээ 5000 литр хүрэтэр һүн ямаршьегүй һаагдадаг байгаал ха юм. Харин мүнөө... заримдаа хахадтаньшье хүрэхэтэй үгытэй һүн абтана. Гэхэтэй хамта эндэнь гидролизно аргаар буйлуулһан эһээмэл тэжээл, машинаар үнеэ һааха, малда тэжээл зөөхэ гэхэ мэтын бусад оньһон түхеэрэлгэнүүд үшөөл һанаһанда хүрэмөөр байхагүй.

«Нара буляагшын» намтарһаа үшөө ямар һабагша таталтайб? Хорёод жэл соо Хүндэлэлэй самбарһаа «буудаггүй» алтан гартэ энэ эхэнэр олон жэлэйнгээ онол дүршэлые хамта хүдэлдэг хани нүхэдтөө—илангаяа залуу һаалишадта дамжуулдаг юм. Тэрэнэй «шабинар»—Валя Биликтуева, Зина Ринчинова гэгшэд нёдондо үнеэн бүриһөө 2500—2575 килограмм һү һаажа, магтаал солодо хүртэһэн.

...Үбсүүн дээрээ Ленинэй орден толоруулһан—талын малша эхэнэртэ үшөө ехэ амжалта хүсэел.

Ч-Ц. САНЖИЕВ.

Сэлэнгэ.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд **Һүүлшын почто**

«ҺАЙНТА ДАА, НАДЕЖДА ГРИГОРЬЕВНА...»

Павлоцкая энээнһээ урда тээ олон жэл соо счетовод-кассираар ажаллаһан юм. Хорин табан жэлэй туршада Надежда Григорьевна мүнгэ тоолодог һэн. Тэрэнэй гараар хэды зуугаад мянган түхэриг гарааб! Үшөөшье хүдэлмэрилжэ ябаха аад лэ, ашанартай болобо.

Жэлнүүд үнгэржэл байба. Ашанаршье хүл дээрээ бодобо.

— Хэды соо гэртээ һуужа болохоб даа, дахин хүдэлмэридэ орохомни,—гэжэ Надежда Григорьевна шиидэбэ.

Тиин наһажаал болоһон эхэнэр Майн һайндэрэй хойто үглөөгүүр шэнэ ажалдаа ошобо. Үйлсэнүүдээр хүнүүд үсөөн. Үшөө эртэ. Теэд Надежда Григорьевна эртэнһээ хүдэлмэридөө бэлдэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Шэнэ байрадаа дадаха, номуудаа, газетэнүүдээ дахин дахин хаража үзэхэ.

Смолиной нэрэмжэтэ үйлсэ дээрэхи ном, газетэ наймаалдаг киоскдо Буряадай «Союзпечать» агентствэдэ киоскер болохо хүдэлмэри дурадхахада Надежда Григорьевна арсаагүй һэн. Харин мүнөө ажалдаа ерээд байхадаа бахардаһан мэтэ байба.

— Хамаагүй, түргэн дадахат,—гэжэ агентствын инструктор Валентина Панаева хэлэбэ. —Мүнөөдэр би таанартай хүдэлмэрилһүүб. Ойлгосогүй юумэеэ хэмшээрхэнгүйгөөр асуужа байгаарайт.

Тэдэнэр бүхэли үдэрөө тагууд дээгүүр номуудые, брошюрануудые тааруулан табиба, газетэнүүдээ нэрээрнь илтан абаба.

— Номуудые тагууд дээрэ зүбөөр тааруулан табиха гээшэ ехэ удха шанартай,—гэжэ Панаева аха нүхэртөө хэлэнэ.— Номуудай гаршагууд тоб гэмэ тодоор харагдажа байха ёһотой...

Удангүй киоскын хажууда хүнүүд олошоршобо. Газетэ наймаалха бүришье тиимэ бэлэн ажал бэшэ ха.

— Энэ ном хэдытэб?

— Журналай түлөө хэды сагаани түлэхэбиб?...гэхэ мэтэ асуудалнууд таһалданагүй. Бүхы асуудалнуудта даб гэһээр харюусахань бэрхэ. Харин Валентина Сергеевна Панаева түргэнөөр наймаалха зуураа, асуудалнуудта харюусажа үрдинэ. Надежда Григорьевна гайхана:

— Яажа бүхы үнэ сэнгыень һананабта?

— Таашье түргэнөөр дадаха байхат...

Хожом гэртээшье ерэһэн хойноо газетэнүүдэй, журналнуудай сэнгые сээжэлдэхээ оролдодог болоо бэлэй.

Инструктор Панаева хэдэн үдэр соо Надежда Григорьевнатай хамта хүдэлмэрилжэ, туһа хүргэбэ.

Энэ киоскһоо ном, газетэнүүдые абагшад олон болобо. Ажалай үдэрэй һүүлээр хүнүүд бүри олошордог.

Киоскдо яаралтай хүн дүтэлнэ.

—«Советский спорт» газетэ бии гү?

— Заахан хожомдобот, «Физкультура ба спорт» журналай һүүлшын номер бии. Харагты, һонирхожошье болохот,—гэжэ шэнэ журнал һарбайна.

— Һайнта даа...—гэжэ журнал хармаандаа хэн, саашаа яарана.

Надежда Григорьевнада туһаламжа эрин хандадаг хүнүүд олон. Эхэнэр тэдэнэй нэрэ обогые танидаггүйшье һаа, шарайгаарнь танидаг. Тиин тэдэнэртээ туһатай байхаяа оролдодог юм.

Мүнөө Надежда Григорьевна Павлоцкая «Союзпечать» агентствын түрүү наймаашадай нэгэн болонхой. Олон хүнүүд тэрээндэ:

— Һайнта даа, Надежда Григорьевна,—гэжэ хэлэдэг.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Улаан-Үдын судна заһабарилгын заводто залуушуул олон. Тэдэнэй нэгэн, түрүү электро-гагнууршан Борис Кириченко үдэр бүриингөө даабарие хододоо үлүүлэн дүүргэдэг, социалис мүрысөөндэ хододоо илан гарадаг.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

ҮШӨӨ НЭГЭ АМАРАЛТЫН БАЙШАН

Яруунада үзэсхэлэн һайхан газар, аршаан булагууд олон. Байгаалиин энэ баялигые ашатай һайнаар хэрэглэн, ажалшадай амарха, аргалуулхын тула аймагай колхоз, совхозуудай өөһэдын гэр байшангуудые тогтоодог болоһониинь һайшаалтай.

Түбхинэһэн байра байдалаараа, ашата һайн уһаараа «Победа» колхозой «Маарагта» гэжэ амаралтын байшан һүүлэй үедэ илангаяа суурхадаг болонхой. Тэндэ үнгэрһэн жэл колхозой 150 гэшүүд амараа. Үхибүүдэй лагерь хүдэлөө. Мүнөө жэл Маарагтада бүри олон хүн амарха.

Нютагай энэ амаралтын газарта мүнөө Яруунын аймагай багшанарай амаралтын шэнэ байшан нээгдэхэнь. Июлиин 20-һоо тэндэ нэгэ доро дүшэн багшанар амарха гэжэ мүнөө бэлэдхэжэ байна.

Ц. ДОРЖИЕВ.

ҺАЙН ХҮНҮҮДТЭ ҺАЙХАН ЮРӨӨЛ

Нёдондо хабар уушха муутай боложо, хүндэ үбшэндэ нэрбэгдээд, урма зориггүйхэн Хяагтын аймагай Боото тосхондохи уушханай ханяада аргалдаг больницада ороһон байгааб. Урдань аргалагдахагүй гэжэ тоологдодог байһан энэ муухай үбшэнние тэндэхи больницын хүдэлмэрилэгшэдэй мүнөө үеын совет медицинын шэнэ һайн эм домуудые хэрэглэн аргалһанайнь ашаар тэрэ үбшэнһөө эдэгэжэ, баяртай жаргалтай гэртээ бусабаб. Үбшэн байха үедэм энэрхы сэдьхэлһээ энхэрэн оролдожо эдэгээһэн ахалагша врач Т. К. Павлов, врач М. Б. Баскаков, медицинын сестранар Н. Н. Степанова, М. И. Паршина, санитарна нянинар А. Ломухина, М. Рыжых гэгшэдтэ үнэн зүрхэнһөө халуун баяр баясхалан хүргэжэ, олон удаан жэлдэ арад зонойнгоо элүүр энхые аршалан хамгаалжа, золтой жаргалтай ябахыень хүсэн юрөөнэб.

Анатолий ФЕДОРОВ.

Георгий ДАШАБЫЛОВ

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮДЬЭЭ

Номгон бэшэлби...

Далбагануудые сүмэ сохиһон
Дааган хурдан шуурганай
Далан мянган долгндые
Даллан намиан ерэхэдэ,

Загаһашадай онгосонуудые
Зомгоол шэнгеэр шэдэхэдэ,
Үй түмэн хайлганые
Үлдэн самнан тараахада,

Эрьедэ хүлеэһэн эхэнэрнүүдэн
Эльгэ зүрхэ тамалхада,
Дуутай шуутай үхибүүдэй
Дууень гэнтэ таһалхада,

Далайн оёор шэнги
Даруу номгон байгааш һаа,
Дошхон һалхи ургалжа,
Далбагануудые залаһайб!

...Мульһэн тобшоор харбаһан
Мүндэр шанга аадарай
Талын хүхэ таряае
Таһа уда сохиходо,

Халюураи байгаа зүлгые
Хара болотор хадархада,
Хургы торгон сэсэгые
Хуха зада нюдархада,

Шэмэтэй жэмэс сасагые
Шэрбэн таһалан абахада,
Малша, таряашан сэдьхэлые
Маргаан, хүлгүүлэн зобоохоло,

Уулын орой шэнги
Дуугай номгон байгааш һаа,
Шэрүүн аадарай мүндэрые
Сээжээрээ халхалһайб!

Минии зэбэнүүд

Буряадай хонгор нэгэ нютагта
Бургаастайда түрэһэн хүм...
Булган шоройень гэшхэхэдээ,
Бүдэрэн алхалан эхилхэдээ,
Бургааһан номо годли
Барижа дэлиһэн хүм...

Эртын наранай элшэ туяадал
Эдирхэн ябаһан хүм...
Эжэл нүхэдтээ холые зорин,
Эршэ хүсөөрөө һорни,
Эрдэм номой годли
Эрид татаһан хүм...

Сэлгеэ талын хүдэр шэнэ!
Сэрэгшэ байһан хүм...
Сүл губяар олол дахин,
Сүмэрэ ходоро дабхин,
Сахилгаан ракетын годли
Шангаар адхаһан хүм...

Хабар сагай алтан гургалдайдал
Хангюурдаагүй хүм...
Харахан зүрхэнэй сохидол
сооһоо,
Хададал тэнюун сэдьхэл сооһоо
Ханхинама дуунай годли
Харбажа эхилһэн хүм...

...Уладай зүрхэ сэдьхэлэй
Утаһа дайран шэшэрүүлхэ
Шэдитэ дуунай зэбэ
Шэрээжэ үрдеэгүй гүб?

Эсэгын диилээгүй хүбшэргэйе
Эдир хүбүүнинь хүбшэлхэ —
Элдин дэлхэйн нэгэ,
Эрэшүүлэй заншал гү?

Хүнхэр тала Бургаастайдаа
Хүлдэ ороһон хүбүүмни
Эсэгын зэбэнүүдые жэбэрээнгүй,
Эсэгын оноогүйе алдангүй,

Ябахал гэжэ һанахадаа,
Ятарааш уярнаб зосоомни?!

Үглөөнэй зураг

Сэлюун уужам дайдым
Сэсэгүүд, сэсэгүүд найгаба.

Сэнхир, ягаан, улаан
Сэбэр залаа—хундагануудаа
Мүнгэн шүүдэр—арзаар
халяагаад,
Мүнхэ наһа домогложо,
Мүргэлдүүлэн найгаба.

Торгон хүхэ тэнгэрие
Толи соогоо багтаажа,
Алас далайда зориһон
Аляа хурдан горхон
Уулзаха эжэлээ бэдэрһээр
Урагшаа, урагшаа матарба.

Сэгээрэгшэ уняар соо,
Сэнхирлэгшэ агаар соо
Нугын уян бургааһад
Нуур соогуур тамарба.
Ногоон түймэр—набшаһад
соонь
Нугаһад шунгаба.

Амгалан һубаряа хадануд
Амаран һуугаа үбгэдтэл,
Наранай урин элшэдэ
Нюргаа шаран таашааба.

Хангалтайхан һэбшээндэ
Халин элин хөөрэжэ,
Буухаа мартан жэрьеһэн
Булжамуурай дуун
Тахын түргэн сохидолтой
Тааралдажа зэдэлбэ.

Хүхын дуунай үглөөе
Хуһан сэргэдэ уттаһан
Унаган бором хөөрэнги,
Уни тооһо татуулба.

Шуһан улаан үбсүүтэй
Шуран түргэн хараасгай
Инагайм нидхые зураглан,
Огторгойдо шуумайба.

...Үлгэн нютаг Буряадтам
Үдэр ерээ гээшэл ха.

СОХИЛТЫМНАЙ ХҮСЭН УЛАМ НЭМЭНЭ

Өөрынгөө эрхэ сүлөөгэй, бэез дааха байдалай түлөө Урда Вьетнамда һаяшаг болоһон хэрэг үйлэнүүд тухай АПН-эй корреспондент Л. Арсентьевтэ Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхиин СССР-тэ байдаг хүтэлбэрилэгшын орлогшо Нгуен Ван Донг иигэжэ хөөрэбэ.

— Урда Вьетнамда хуурай хаһа хура бороотой уларилаар һэлгэгдэжэ байдаг юм,—гээд Нгуен Ван Донг хэлэнэ. —«Хуурай хаһа» гэдэг октябрьһаа май хүрэтэр үргэлжэлдэг, «бороогой саг» —июнь—октябрь соо болодог. Минии Эхэ ороной сагай уларилһаа хөөрөөгөө дэмы эхилээгүйб. Юундэб гэхэдэ, Америкын түримхэйшүүлдэ эсэргүү тэмсэлдээ хура бороотой сагта бидэнэй ехэ амжалта туйладаг байһан хэбэртэйгээр баруунай хэблэлдэ шашалдана. Ээзэрхэг түримхэйшүүлэй, тэдэнэй хүлһэнэй дахуулнуудай добтолгые имагтал бороотой сагта амжалтатайгаар гэдэргэнь сохино гээд баруунай шэнжэлэгшэд тоолодог байна.

Далайн саанаһаа ерэһэн булимтарагшадта «таатай» «хуурай хаһа» гэдэгынь Урда Вьетнамда май һара соо дүүрээ. Дүнгүүдынь ямар байбаб? Американска түримхэйшүүл амжалта туйлаа гү?

Болоһон тулалдаануудта амжалта туйлахын тула дайсад хэдэн зуун самолёт, вертолёдуудые, танкнууд болон хуягта транспортёрнуудые, хэдэн мянган буу зэбсэг хэрэглээ. Сүлөөлэгдэһэн газар дээрэ химическэ хоро сасаха «В-52» гэжэ бомбардировщигууд табигдаа, газ хэрэглэгдээ. Эдэ жэгшүүритэ муухай зэбсэгүүдые пентагонойхид гансахан Национальна фронтын сэрэгүүдтэ бэшэ, мүн тэмсэлдэ оройдоо хабаадалсадаггүй үбгэд, хүгшэдтэ, эхэнэрнүүдтэ эсэргүүгээр хэрэглээ. Ургаса тарялан, жэмэстэ мододые ехээр гэмтээгээ...

«Хуурай хаһа» соо США-гай сэрэгүүдэй хэһэн ехэшье, багашье добтолгонуудһаа үрэ гарааггүй гэжэ хэлэхэ хүсэд үндэһэн бии. Сүлөөлэлгын армиин эрэлхэг зоригто сэрэгшэд, партизан отрядууд, нютагуудтахи хамгаалгын отрядууд түримхэйшүүлэй, Сайгондохи хархис дахуул арминуудые нилээд шангаар сохёо. Дайсанай 114 мянган солдат болон офицернууд алагдаһан, шархатаһан, плендэ абтаһан. Тэдэнэй тоодо 43 мянган американец ба Урда Вьетнамдахи уршагта дайнай талаар США-гай союзник оронуудай сэрэгшэд, 1440 самолёт болон вертолёт гэхэ гү, али бүхы 1964 онойхиһоо гурба дахин олоор бута сохигдоо, сэрэгэй 1300 машина: танкнууд, хуягта транспортёрнууд, ашаанай машинанууд, амфибинууд болон бусад үгы хэгдээ. Хэдэ мянган ехэ, бага буунууд, һомо хэрэгсэлнүүдые патриодууд буляажа абаа.

Тиигэбэшье американска империалистнууд байлдаанай үүсхэл гартаа абажа шадаагүй. Харин тэдэнэй подразделенинүүд, частьнууд добтолгоо зогсоогоод, оборонодо орохо баатай болодог байба. Американска ээзэрхэг түримхэйшүүл Сайгоной хархис сэрэгые бэхижүүлжэ шадаагүй, харин тэрэнь улам һуларжа, сэрэглэхэ шадабаригүй болоно, забхайран муудана. Энэ армида хүсөөр татагдаһан таряашадай хүбүүд бүри олоороо тэрьелдэг болонхой. Сайгоной хархис сэрэгүүдэй бүхэли подразделенинүүд патриодуудай тала руу ороно. Жэшээлхэдэ, Тхудаумот провинцида жэлэй эхеэр нэгэдэхи артиллерийскэ полк буһалгаа хээд, Национальна фронтын тала руу ороһон байна.

Манай сэрэгэй хүсэн нэмэнэ. Тоогоороо олон болоо. Сэрэгэй тактика болон зэбсэгынь һайжарна, дайсанай эзэлээд байһан газар дээрэ патриодуудай хүдэлөөн үргэдэнэ.

Арадай тэмсэлэй түрүүшүүл —«Зунг ши зует ми» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олон мянган эрэлхэг зоригто сэрэгшэд-патриодуудта олгогдоо. Һүүлэй гурба һарын турша соо Сайгон шадар тэмсэжэ байһан 300 сэрэгшэд-патриодуудта иимэ нэрэ зэргэ үршөөгдэбэ. Нуангнам провинцида түрэһэн Чыонг Ван Хоагай, «хуурай хаһын» эрхим сэрэгшын баатаршалга тухайда бүхы Урда Вьетнам мэдэхэ болонхой. Һүүлэй дүрбэ һара соо тэрэ гансаараа 78 дайсаниие дараа. Эрэлхэг баатаршалга, шэн зориг гаргаһанай түлөө нүхэр Чыонг Ван Хоа НФЮВ-эй дээдэ шагналаар—«Сэрэгэй баатаршалга» гэһэн нэгэдэхи зэргын орденоор шагнагдаа.

Эхэ орондом һаядаа уһа ехэтэ хура бороо адхаржа эхилхэнь. «Бороогой хаһа» соо американ дээрмэшэд бүри ехэ диилдэлгэдэ орохо байха гэжэ бороогой дуһалай унаха бүринь булимтарагшад ойлгоно бээз.

США-гайхидай, Тхиеу Ки гэдэгүүдэй фронт дээрэ урагшагүйдэхэтэй хамта, һүүлэй үеэр Урда Вьетнамай Сайгон, Дананг, Гуэ болон бусад городуудта политическэ тэмсэл үргэдэн дэлгэржэ байна. Урда Вьетнамдахи политическэ хёмороон патриодуудта эсэргүү сэрэгэй хэмжээнүүдые абаха гэхэдэнь, США-да һаад хэнэ. Һаядаа Урда Вьетнамай городуудта болоһон ушарнууд США-гай сэрэгэй ябуулгануудые 50—70 процентээр бага болгоо гэжэ Макнамара мэдэрбэ.

США-гай империалистнуудай, Урда Вьетнамай бүхы хүн зоной хүсэл эрмэлзэлэй хоорондоо ехэ зүрилдөөтэй болоһон ушарһаань иимэ ушарнууд тохёолдоо. Иимэ зүрилдөөнүүд урданьшье бии байһан юм. Мүнөө тэрэнь ехээр хурсадаад, Сайгоной хүлһэншэ бүлэглэлдэ, американска түримхэйшүүлдэ эсэргүү политическэ тэмсэл болон бадарба. Урда Вьетнамдахи хүсэнүүдээ вашингтонойхидой олон болгохо тума, минии ороной газар дээрэ гэмтэ ябадал ехээр үйлдэхэдэнь, эдэ зүрилдөөнүүд улам хурсадана, дайсадые манай арад зон бүри ехээр зэбүүрхэнэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн улам үргэдэнэ.

Урда Вьетнамай хото городуудай зон политическэ мүрдэлгын, алалга хюдалгын, мүнгэнэй үнын унаһан оршон байдалтай болоо. Тэдэнэр хаа хаанагүй үгырнэ, эдеэ хоол дутана. Америкынхид манай үндэһэн соёлые үгы хээд, манда харша, хариин, өөрынгөө гуримуудые тогтоохо гэжэ оролдоно. Сайгон хото мүнөө американ интервентнүүдэй янханай газар болонхой. Американ солдадууд хулигантадаг, наншалдадаг, эхэнэрнүүдтэ хүсэрхэн доромжолдог. Америкын офицернууд дахуул сэрэгэй солдадууд болон офицернүүдтэ дээрэлхүүгээр хандана. Энэнь хархис сэрэгүүдэй зарим алба хаагшадай дура гутаана. Тхиеу Ки гэгшын бүлэгые америкынхидтэ бэеэ худалдаһан нохосууд гэжэ арад зон мэдэдэг болоо.

— Түримхэйшүүл, тэдэнэй дахуул зарасанар сүлөөрэлгын армиин, манай арадай хүсэнэй ехэ болоһые ойрын сагта ойлгохо байха гээд, — Нгуен Ван Донг хөөрөөгөө түгэсхэбэ.

Манай арад дайсанаа дараха гэжэ эрид шиидэнхэй. Дэлхэйн түрүү үзэлтэй бүхы хүнүүд маниие дэмжэнэ. Совет хүнүүд, социалис оронуудай бүхы арадууд маниие дэмжэнэ. Тиимэһээ бидэ лаб илахабди. Зобоһон зүдэрһэн манай ороной газарые дэбһэжэ байһан американ түримхэйшүүлые ямаршье уларилтай сагта, наратай халуун үдэршье, тропигой аажма аадар соошье забда залигүй, хайра гамгүйгөөр сохихобди.

ДРВ-гэй н-скэ аэродром дээрэ. Дайшалхы тревого!

ВИА—АПН-эй фото.

Хүршэнэрэй һонин

ТАЛЫН ДУУН

Агын буряадай национальна округой түбтэ—Агинское тосхондо соёлой худэлмэрилэгшэдэй Бухэроссин семинар үсэглэдэр эхилбэ.

Россин Федерациин соёлой министрэй орлогшо В. Стриганов түрүүтэй хэдэ хэдэн хүнүүд семинар үнгэргэхээр эндэ ерээ. Мүн ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй бүлэг худэлмэрилэгшэд ерэлсэнхэй.

Семинарта олон национальна республика, областьнууд, округуудай соёлой харюусалгата худэлмэрилэгшэд хабаадалсана. Яхадай, Тувын, Буряадай автономито республиканууднаа, Горно-Алтайска, Хакасска, Еврейскэ автономито областьнуудһаа, Таймырай, Ханты-Мансийска, Ямало-Ненецкэ, Чукотско, Норякска, Эвенкийскэ, Усть-Ордын округуудһаа түлөөлэгшэд ерэнхэй.

Байгша оной июниин 21-дэ семинар худэлмэреэ эхилбэ. Агын Буряадай национальна округой партиин окружкомой секретарь Н. Жугдурова хуряангы үгэ хэлэжэ, семинар нээбэ.

Удаань России Федерациин соёлой габьята худэлмэрилэгшэ, округой гүйсэдхэхэ комитедэй соёлой таһагые даагша Ж. Ж. Доржиев элидхэл хэбэ. Агуухэ Октябриин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, соёл культурын талаар округто хэгдэжэ байһан худэлмэри тухай элидхэлшэ тогтон хэлэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр ВЛКСМ-эй окружкомой секретарь, комсомолой XV съездын делегат Ц. Самбуев, Агын арадай филармониин директор, РСФСР-эй һургуулиин габьята багша Д-Ц. Жамбалов гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Һүүлдэнь РСФСР-эй соёлой министрэй орлогшо В. Стриганов үгэ хэлэһэн байна.

— Соёл культурын талаар танай һайн дүй дүршэлтэй танилсажа, шэнжэлжэ, хаража үзэхэеэ, һургаал абахаяа ерээбди,—гэжэ нүхэр Стриганов мэдүүлбэ. Мүн энээнтэй хамта ажаглалта хэлэхэ һанаатайбди. Округой соёл гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй хэһэн, бүтээһэн юумэн ехэ, жэшээ һургаал абамааршье юумэн бии.

Үдэшэлэн Агын арадай филармони айлшадтаа ехэ концерт харуулаа.

Округой гүйсэдхэхэ комитедэй соёлой таһагые даагша нүхэр Доржиевтай манай корреспондентын телефоноор хөөрэлдэһэн хөөрэлдөө доро толилбобди.

АСУУДАЛ:

Энэ семинарай гол шухала зорилго юун гээшэб, соёлой ямар шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ хаб?

ХАРЮУ:

Соёл культурые хүгжөөхэ талаар манай округто яһала юу хаэн хэгдэһэн байна. Округой колхоз, совхоз бүхэнэй түб һууринуудта, ехэ ехэ бригада, фермэнүүдэй түбүүдтэ соёл гэгээрэлэй, ажаһуудалай олон барилганууд һүүлэй үедэ хэгдэнхэй. Соёл гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэд худөөгэй ажалшадые, нэн түрүүн мал ажалай худэлмэрилэгшэдые (хонин ажал манай округто гол һалбари юм) хангаха хэрэгтэ ехэ һаналаа табидаг байна, саашадаашье ехэ анхарал табигдаха байһанинь ойлгосотой. Юундэб гэхэдэ, хүн зоной эрдэм болбосоролые дээшэлүүлхэ, тиигэжэ городой ажалшадай эрдэм мэдэрэлтэй адли болгохо гэһэн зорилго дүүргэхэ болоно бшуу. Энэ хадаа худөө нютагтахи ниитын харилсаанай шухала асуудал болоно. Тиимэһээ соёл культурын худэлмэрилэгшэдэй үмэнэ социальна талаараа шухалын шухала зорилгын табигдаад байһыень ойлгожо байнабди. Энээн тухайда партиин XXIII съезд онсо заабарилһан байна. Тиимэһээ бүгэдэ Россин энэ семинар дээрэ худөөгэй соёл культурын үндэһэн асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ. Тэрээнтэй хамта манай округой соёл гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй туйлаһан зарим амжалтанууд шэнжэлэн сэгсэлэгдэхэ болоно.

Мүнөө хабар Россин Федерациин соёлой министерствын коллегиин зүблөөн дээрэ Октябриин революциин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, манай округто соёл культурын талаар хэгдэжэ байһан худэлмэри, дүй дүршэл тухай хаража үзэгдэһэн байна. Тиигээд агынхидай дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ гэһэн шиидхэбэри абтаһан байгаа. Иигэжэ энэ семинар манай округой түб Агинское тосхондо хэгдэжэ байна. Тиин энээндэнь бидэ ехэ баяртайбди. Юундэб гэхэдэ, манай айлшад—соёл культурын худэлмэрилэгшэд ажал худэлмэриие манай хёрхо нюдөөр хаража, шэнжэлжэ, дутуу дундануудыемнай хэлэжэ, заажа үгэхэ ха юм. Нүгөө талаһаа дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэхэнь лабтай. Эгээл нимэһээ энэ семинар манай худэлмэридэ ехэ туһа хүргэхэ, түлхисэ болохо байна. Хамтын дүршэл, хамтын нюдэн, хамтын зүбшэлһөө үнэтэй юун байха бэлэй. Ондоогоор хэлэхэдэ, бидэнэр хани нүхэдэйнгөө үмэнэ шалгалта бариха байһандаа нэгэ бага жэхын татажа бэлдэһэн байгаабди. Мүнөөшье семинарай эхилээд байхада нэгэ бага гайханабди. Теэд яахаб. Шалгалта гэээшэмнай хэлтэгы дутуу газарыемнай сложо үгэдэг, тэрэниие заһаха зам заажа үгэдэг һайн заяатай ха юм.

АСУУДАЛ:

Семинарайнгаа худэлмэриин программа тухай хуряангыгаар хэлэжэ үгыт.

ХАРЮУ:

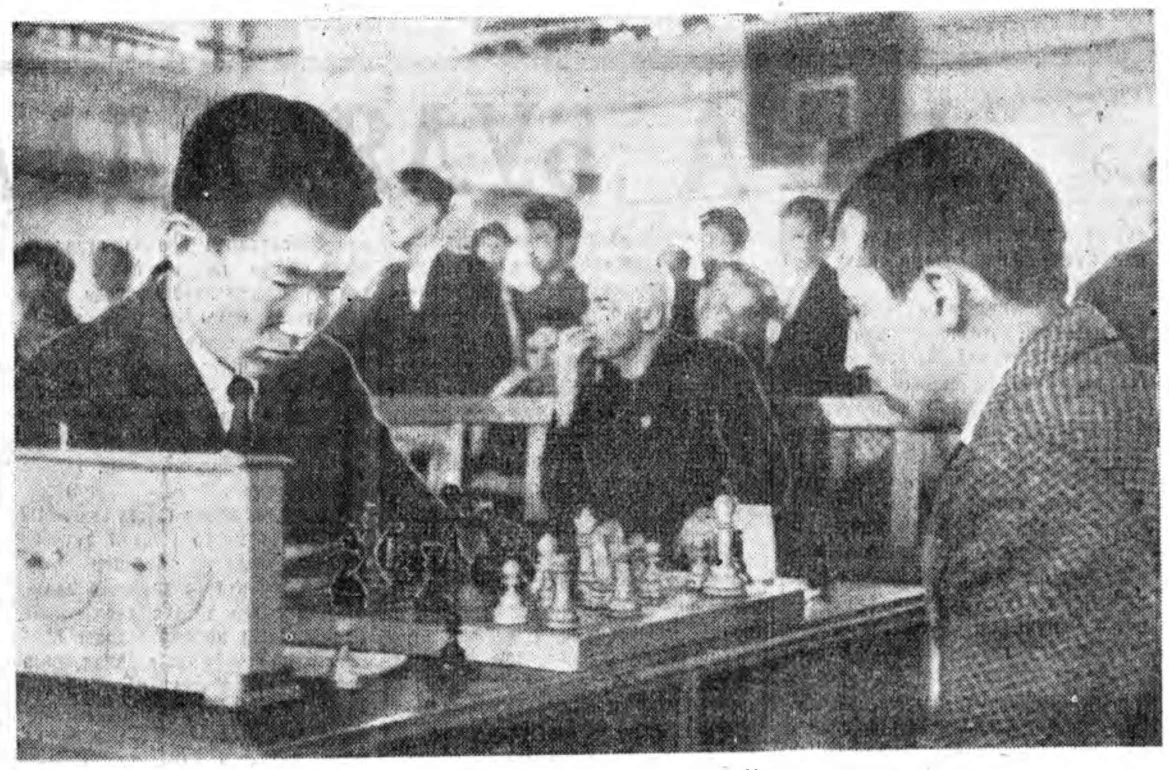
Округой центртэ соёлшодой энэ семинарай нээгдэһэнэй һүүлээр арадай оюун бэлигээр баян нютагууд—Зугаалай, Хара-Шэбэр ошожо, тэндэхи хоорой, уран һайханай коллективүүдэй худэлмэритэй, юрэнхыдөө соёлой ажалтай танилсаха, эндэхи Ленинэй, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай ажахытай танилсаха юм. Эдэ нютагуудай уран һайханай коллективүүд областиин болоод Бухэроссин уран һайханай харалгануудта олон удаа оюун бэлигээ харуулһан элитэ коллективүүд юм.

Эндэһээ семинарта хабаадагшад Сагаан-Уула орохо. Эндэхи «Ильичэй зам» гэжэ колхозой гэшүүд соёлой хоёр жэлэй доботолго хэхэ үүсхэл гаргаһан байгаа. Эдэнэй үнэтэ үүсхэлые округой, областиин худөөгэй бүхы ажалшад халуунаар дэмжэһэн юм.

Энэ колхоздо ажалай алдарта зорюулһан ехэ һайндэр болохо. Эндэхи колхозникууд соёлой шэнэ байшан баряа, нютагайнгаа баатар хүбүүн—Советскэ Союзай Герой Базар Ринчинодо зорюулһан хүшөө памятник бодхоогоо. Эдэ үдэрнүүдтэ энээниие нээлгэн болохо. Бухэроссин семинарта хабаадагшад Сагаан-Уулынхидай ехэ һайндэртэ хабаадажа, эндэхи соёлшодой оюун бэлиг хараха юм. Мосфильмын бүлэг худэлмэрилэгшэд эндэ кино буулгаха юм.

Эндэһээ эдэнэр Цогто-хангилай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо ерэхэ. Эндэ колхозникуудай спартакиада—һур харбаан, бүхэ барилдаан, мори урилдаан болон бусад һонин һонин хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэхэ.

Дүн гаргаһан үргэн зүбшэлгэ хэһэнэй һүүлээр семинар худэлмэреэ июниин 25-да дүүргэхэ.

ШАТАР

МҮРЫСӨӨНЭЙ ГУРБАДАХИ ҮДЭР

Аха дүү арадуудай түлөөлэгшэд нааданайнгаа хоёрдохи хахадта хүнүүдээ һэлгэлсэжэ наадаха гэжэ хэлсэһэн байгаа. Жэшээлхэдэ, монголой командын нэгэдэхи хюлгэ дээрэ наадаһан шатаршан уласхоорондын мастер Уйтүмэн буряадай командаһаа хоёрдохи хюлгэ дээрэ наадаһан шатаршантай, буряадай командын нэгэдэхи хюлгэ дээрэ наадаһан шатаршан Могордоевтой монголой командын хоёрдохи хюлгын шатаршан наадаха гэхэ мэтээр мүрысэхэ ёһотой байһан. Мүнөө гурбадахи уулзалгын тэрэ ёһоор наадагдахада: Пинягин уласхоорондын мастер Уйтүмэнтэй тулаба. Эли далдын нарин аргатай ябадалнуудые хэһээр байжа Уйтүмэн Пинягинай нэгэ хүбүүе эдеэд, аажамаар байдалаа һайжаруулжа, хорин юһэдэхи ябадалдаа үшөө нэгэ хүбүүень абажа, хоёр хүбүү үлүүтэй болошоо. Пинягин хүсэ дутуутай болоходоо, хамсыгаа шамажа, хабаяа гаргажа ороо. Теэд, аюулта доботолгонуудһаа аршалха арга олобошье һаань, сагынь хүсэхэеэ һанаад, хэдыхэн минута, һүүлдэнь 3—4 секунда үлөөд байгаа. Иигэжэ Пинягинай сагайнгаа талаар туйлай шахардуу байдалда ороходонь, Уйтүмэн үлөөд байһан өөрынгөө арбан табан минутые сүлөөтэйгөөр, бодомжотой ябадалнуудые хэжэ үнгэргэхые оролдоо хаш. Тиигэжэ байһаар сагаа түрүүлэн баража, Уйтүмэн өөрөө шүүгдэшоо. Мягмарсүрэнтэй Могордоев хүнгэхэнөөр наадажа байтараа, өөрынгөө ноёые хюлгын тэг дунда абаашажа табяад, хэдэн тээһээнь доботолгодо оруулхадаа, шүүгдээб гэжэ мэдүүлбэ. Сумкинай орондо һууһан Мункуев Цагантай наадахадаа юундэшьеб, мэдэхын аргагүй, арбадахи ябадалдаа нэгэ хүбүүгээ миин үгэжэрхёо. Саашадаа удаахан тулалдабашье, Мункуев шүүгдэхэ баатай болоо. Спортын мастер Чалхамсүрэнтэй наадаһан Власов абаһаар һулахан ябадал хэжэ, саашадаа шанга доботолгодо ороһоор ороод, гушадахи ябадал дээрээ шүүгдэшэбэ. Нүрэвжав Мельниковтэй тэнсүү хэбэртэйгээр наадажа байтараа, аса һалаа бэлэдхээд, тэргээрээ хүбүүеынь эдижэ, бэрсэдэ табижа үгөө. Зүгөөр Мельников тэрэ мэхэдэнь орооошьегүй мүртоо, бусад доботолгонуудһаа зайсажа шадангүй, бэрсээ эдюулээд, һүүлээрнь мад абаба. Түмэрбаатар «в4» нюдэн дээрэ хүбүүгээ түлхижэ, Галдановтай наадаба. Саашадаа тэрэ хүбүүгээ эдюулхээр һула табижа үгэхэдэнь Галданов тэрэниие абангүй бэлэдхэлэй ябадалнуудые хэжэ байдалаа һайжаруулаад, хоёр хүбүү үлүү эдижэрхёо. Һүүлээрнь орёо нарин байдалтай доботолгонуудые хэхэдэнь, Түмэрбаатар шүүгдээб гэжэ гарынь баряа. Самарин-Бадамгарав, Хандсүрэн-Гармаева, Улымжиева-Хулгана гэгшэдэй наадан хойшолуулагдаба.

Гурбадахи уулзалгадаа Монгол Арадай Республикын командын шатаршад ехэ бэрхээр наадажа, 4 очко, БурАССР-эй команда 2 очко абаһан байна. Түрүүшын үдэр Самаринтай наадаһан Нүрэвжав хойшолуулһан партияа шүүгдэһэндэ тооложо, Хандсүрэн Улымжиева хоёр наадангүйгөөр тэнсэһэн байгаа.

Гурбан уулзалгын удаа нааданай тоо 10,5: 10,5 болонхой. Үшөө саанамнай хойшолуулагдаһан зургаан парти үлэнхэй.

Б. ЦЫДЕНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Уласхоорондын мастер Уйтүмэн (зүүн гар) шатарай мастерта кандидат Пинягинтай наадажа һууна.

Л. ХАНДУРОВАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Загаһашанай хуби зол» гэһэн түрүү бэшэг. «Малай тэжээл бэлэдхэхын түлөө бүхы арга боломжоёо хэрэглэхэ»—зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй газетын корреспондентын хөөрэлдөөн. Түрэл орон доторнай. ТАСС-ай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Табан жэлэй резерв» гэһэн рубрика доро С. Власовай статья. В. Тарасовагай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: Агинскада боложо байһан культурын худэлмэрилэгшэдэй семинар тухай мэдээсэл. Хилын саанахи һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. Соносхолнууд.

СССР-тэ де Голлиин айлшалжа байһан тухай гадаадын хэблэл иигэжэ бэшэнэ

Франциин Президент де Голлиин СССР-тэ айлшалжа байһан тушаа Парижай газетэнүүд мүнөөдэршье олон мэдээсэл тунхаглаа.

«Хүйтэн дайнай үе даб дээрэ Европодо үнгэрэнхэй. Тэрээндэ тэхэрин бусахагүйн тула, Европодо, удаа тээнь бүхы дэлхэй дээрэ бүри бата бэхи найрамдал, амгалан байдал тогтоохын тула али бүхы арга боломжо хэрэглэхэ шухала» гэжэ мэдэрхээр байдал туйлахые де Голль хүсэнэ, гээд Парижай шэнжэлэгшэд бэшэнэ.

Де Голлиин аяншалгые Нью-Йоркын газетэнүүд тодорхойгоор шэнжэлнэ. Сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй байха үдэрынь тоотой болоо тэжэ Президент де Голль совет хүтэлбэрилэгшэдтэ этигүүлхые хүсэнэ гээд «Нью-Йорк таймс» түрүүшынгээ хуудаһанда тунхаглаба. СССР-эй хүтэлбэрилэгшэдтэй Франциин делегациин хэһэн хэлсээнүүд үнэн сэхэ, хани ёһоной оршон байдалда үнгэрнэ гэжэ корреспонденцинүүд дотор тэмдэглэгдэнэ.

Де Голлиин айлшалалга ехэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна гэжэ Лондоной «Дейли Мейл» тэмдэглэбэ.

«Баруун зүгэй ондоо нэгэшье политическэ ажал ябуулагшые Москва иимэ ехэ хүндэмүүшээр угтаагүй юм» гэжэ Аргентиный газетэнүүд мүнөөдэр нэгэн һаналтайгаар тэмдэглээ.

(ТАСС).

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Гвианые ООН-ой гэшүүн болгон абаха гэжэ Генеральна Ассамблейн һанамжалан дурадхаһан резолюциие Аюулгүйн Совет нэгэн дуугаар баталба. Генеральна Ассамблейн удаадахи, XXI сессин баталаа һаань, Гвиана ООН-ой 118-дахи гэшүүн болохо.

ТУСХАЙ ДЕКРЕТ ГАРГАА

АЛЖИР, июниин 22. (ТАСС). Алжирай Революционно соведэй түрүүлэгшэ Хуари Бумедьен тусхай декрет гаргаба. Экономическа гэмтэ ябадал хэһэн хүнүүдые саазалха хүрэтэр хэһээхэ онсо шанга хэмжээнүүд тэрэ декредэй үндэһөөр тогтоогдоо.

Гүрэнэй зөөри хулгайлһан ушарнуудые хаража үзэхын тула Алжир, Оран, Константин хотонуудта онсо сүүдүүд тогтоогдоо. Тэдэ сүүдүүдэй гэшүүд тус тустаа Революционно соведэй түрүүлэгшээр томилогдохо болоно. ФНО-той түбэй хүтэлбэриин гэшүүд ба партиин национальна комиссарнууд тэдэ сүүдүүдэй түрүүлэгшэнэр боложо томилогдохо юм ха.

ПАТРИОДУУД ДОБТОЛНО

НЬЮ-ЙОРК, июниин 22. (ТАСС). Сүлөөлэлгын армиин сэрэгшэд энэ үглөөгүүр үүр хираанаар миномёт-пулемёдуудаар дэмжэгдэн, Да-Нангһаа баруун урдуур байһан американска далайн ябаган сэрэгэй гурбадахи дивизиин ротонуудай бэхилмэл газарнуудые добтолбо.

Урда Вьетнамай патриодууд Меконг мүрэнэй адагта. Сайгонһоо баруун урдуур 180 километртэ, Шогчангдахи американска аэродромые добтолон, ехэ буунуудаар хори дахин буудаа.

ЮПИ агентствын корреспондентын Сайгонһоо дамжуулһан мэдээсэлнүүдһээ харахада, американска сэрэгүүд ехэ гэмтэлдэ ороһон байна.

БҮДҮҮЛИГ ААША ГАРГАНА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Сайгоной хархис сэрэгүүд Урда Вьетнамай буддистнуудай ударидагша, американецуудта дурагүй Тхить Чи Куанг гэгшые сэрэгэй самолёдто хүсөөр һуулгажа Гуэһээ Сайгон абаашаа. Тхить Чи Куанг Тхиеу-Ки гэгшын бүлэглэлые унагааха ябуулгануудай хэгдэхэ үеэр сэрэгэй хуули засагта эсэргүүсэлгын тэмдэг болгожо үлэсхэлэн соносхоһон юм. Тхить Чи Куанг шанга харуул доро Сайгон асарагдаһан дары больницада оруулагдаа гэжэ АП агентствын корреспондент Сайгонһоо мэдээсэбэ.

ЛЕОПОЛЬДВИЛИИН РАДИОГОЙ МЭДЭЭСЭЛ

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Конгын аюулгүйе сахиха албанай мэдээнүүдэй ёһоор, мүнөө Леопольдвилиин түрмэнүүдтэ 400 шахуу африканецууд, Баруун Африкын элдэб оронуудай гражданинууд хаагданхай байна. Эдэнэр ойрын сагта Конгоһоо сүлэгдэхэ юм гээд Леопольдвилиин радио мэдээсэбэ. Эдэ африканецууд полициин нэгжүүлэй үедэ баригдажа хаагдаһан байгаа. Конгын (Леопольдвиль) республика худар нюусаар орожо ерээ гээд гэмнэгдэнэ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1966 оной июниин 24.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Генерал Насутион—арадай консультативна саг зуурын конгрессэй түрүүлэгшэ

ПАРИЖ, июниин 22. (ТАСС). Индонезиин оборонын министр байһан генерал Абдул Харис Насутион мүнөөдэр Индонезиин арадай консультативна саг зуурын конгрессэй — орон доторхи засагай дээдэ зургаанай түрүүлэгшэ боложо нэгэн дуугаар һунгагдаа гээд АФП-тэй корреспондент, Джакартын радиогой мэдээсэлые үндэһэ болгон, Джакартаһаа дамжуулба.

Генерал Насутион конгрессэй түрүүлэгшын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн гансал кандидатура байгаа.

Бүхы эрхэ түлөөлэлгэ Сухартода дамжуулагдаа

ЛОНДОН, июниин 22. (ТАСС). Индонезиин арадай консультативна саг зуурын конгресс генерал-лейтенант Сухартые орон доторхи гүйсэдхэхы засагай толгойлогшо болгон баталаа гэжэ Рейтер агентствын корреспондент Джакартаһаа дамжуулба.

Президент Сукарнын байгша оной мартын 11-нэй бэшэгэй үндэһөөр иимэ шиидхэбэри абтаа гэжэ генерал Сухартые томилхо тухай конгрессэй тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Өөрынгөө политическэ эрхэ түлөөлэлгые генерал-лейтенант Сухартода үгэхэм гэжэ тэрэ бэшэг дотороо Сукарно зааһан байгаа.

Сукарно үгэ хэлээ

ЛОНДОН, июниин 22. (ТАСС). Президент Сукарно «империалис гүрэнүүдһээ» Индонезиин туһаламжа абахые буруушааба. Арадай консультативна саг зуурын конгрессэй сесси дээрэ, мүнөөдэр Джакартада үгэ хэлэхэдээ, империалис туһаламжаһаа дулдыданги байха ёһогүйбди гэбэ.

Рейтер агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, президент Сукарно ойрын сагта бүгэдэниитын һунгалта хэхые хүсэжэ байһан тухайдаа мэдүүлээ. Энээнэй урда тээ зарлагдаһан конгресс бүхы наһан соогоо президент байха тушаал зэргэ намда олгоһон юм.

Мүнөөнэй арадай консультативна саг зуурын конгресс энэ шиидхэбэри дахинаа хаража үзэхэ ёһотой гэжэ Сукарно мэдүүлбэ.

КУБА. Гуантанамода байдаг американска солдадууд Кубын хилэ сахигша Луис Рамерес Лосес гэгшые һаяхан буудан алажа, амгалан байдалда аюул тохёолдуулһан хорото ябуулга хээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эндэ Луис Рамерес алагдаһан юм. Бетон шала дээрэ тэрэнэй шуһанайнь мүр сараашье үлэнхэй.

ТАСС-ай фотохронико.

АЗИИН АРАДУУДТА ХАРША ЯБУУЛГА

Уласхоорондын болон шажанай талаар эмхидхэгдэдэг конференцинүүд гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанууд доторхи юрын зүйл болонхой. Үсөөн бэшэ ушарта тэдэ конференцинүүд обёорогдонгүй үнгэршэдэг. Зүгөөр Сеулда июниин 14-дэ нээгдэхэ байһан зүблөөн политическэ шэнжэлэгшэдэй анхаралые үнинэй хандуулаа. Ёһо тэдыдэ энэ зүблөөн Азиин болон Океаниин оронуудай экономическа, культурна хани харилсаанай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тула зарлагдана. Бодото дээрэ тон ехэ, аюултай юумэн тухай хэлэгдэнэ. Эзэрхэг түримхэй дайнай шэнэ бүлэглэл Сеулда байгуулхань гэжэ Азиин оронуудай хэблэл бэшэнэ.

Конференцидэ хабаадагшадые шэнжэлэн үзэһэн, зарим оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн дээрэһээ иимэ һанал бодол бии болоо.

Эзэрхэг түримхэй сэрэгэй бүлэгүүдтэ оролсоһон гү, али Холбоото Штадуудтай сэрэгэй хоёр талын холбоо байгуулһан гадаадын оронуудай министрнүүд Сеулда сугларна. АНЗЮС гэжэ нэрэтэй Номгон далайн бүлэгтэ США-тай хамта оролсоһон Австралиин, Шэнэ Зеландиин түлөөлэгшэд тэндэ эльгээгдэнэ. Эдэл оронууд СЕАТО гэжэ сэрэгэй нүгөөдэ бүлэгтэ оролсоно. СЕАТО-гой үшөө хоёр гэшүүнэй—Филиппинын болон Таиландын түлөөлэгшэнэр тэдэнтэй хамта Сеулдахи хэлсээнэй столдо һууха байна. США-тай сэрэгэй договор баталһан Япон, мүн США-гай ядерна бүлэгтэ нэгэдэхэ хараатай байһанаа соносхоһон Малайзи конференцидэ хабаадалсаха тухай зүбшөөлөө үгөө. Эсэстэ, Урда Корейдэхи, Тайван дээрэхи Урда Вьетнамдахи табюул журамуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд Сеулда уригданхай. Эдэ бултандаа, тэрэшэлэн США-тай сэрэгэй холбоо тухай договорнуудтай юм.

Японой тон томо газетэнүүдэй нэгэн «Асахи» гэжэ газетэ конференциин зорилгые шэнжэлхэ зуураа, «Азиин оронуудай антикоммунистическэ бүлэг байгуулха» тухай Сеулда хэлсэхэ юм гэжэ сэхэ бэшэһыень гайхамаар бэшэ. Үнэхөөроошье, Урда Корейн түлөөлэгшэнэр конференциин саг үргэлжын секретариат байгуулха тухай, болохоёо байһан сугларааанай бүхы юһэн хабаадагшадай харилсаа холбооё эмхидхэлэй талаарнь батадхаха хэрэгтэ зорюулагдаһан бусад хэмжээнүүдые абаха тухай дурадхал оруулхабди гэжэ соносхоһон байха юм.

Холбоото Штадууд хуулита ёһоор конференцидэ хабаадалсанагүй. Зүгөөр Вашингтоной политигуудай энэ зүблөөе ударидажа байһаниинь хэндэшье нюуса бэшэ. Азида США-һаа дулдыданги бүхы оронууд болон журамуудые нэгэдүүлхын тула эзэрхэг түримхэй ямар нэгэн түхэлэй шэнэ бүлэг байгуулха гэһэн һанал бодол үнинэй бии юм. Энэ ушарта Американ стратегүүд дүрбэн зорилго табина.

Нэн түрүүндэ тэдэнэр Азида США-гай сэрэгэй-стратегическэ байдалые бэхижүүлхэ, Азиин Номгон далайн эрьеые зүбшаһан бүлэгтэ хабаададаг оронуудай газар дайда дээрэхи материальна зүйлнүүдые болон баазануудые сүлөөтэйгөөр ашаглаха арга олохо гэжэ хараална.

Саашань США Вьетнамай арадта эсэргүү эзэрхэг түримхэй дайнгаа эдэ бүхы оронуудай зүгһөө эдэбхитэйгээр дэмжүүлхэ гэжэ эрмэлзэнэ. США-гай бүхы союзнигуудһаа гансал Австрали, Шэнэ Зеланди, Филиппины болон Урда Корей Вашингтоной хашалтын урдаһаа тулажа шадангүй, өөһэдынгөө сэрэгэй частьнуудые Урда Вьетнамда эльгээхэ гэһэн зүбшөөлөө үгөө. Зүгөөр эдэ бүлэгүүд болон Сайгоной һүрэгүүд хоёрой хоорондо сэрэгэй тусхай хэлсээн байхагүй, тэдэнэр США-тай сэрэгэй холбоотой байһандаал нэгэдэлсэнэ гээшэ. Урда Вьетнамай оролсоһон сэрэгэй шэнэ бүлэгэй бии болгогдоо һаань, үлэгшэ бүхы найман оронууд Сайгоной табюул журамтай сэрэгэй хэлсээгээр сэхэ холбоотой болоод, тэрээндэ таараха дэмжэлгэ үзүүлхэ уялгатай болохо байна.

Тэрэнһээ гадна, Вашингтоной политигууд США-һаа дулдыданги бүхы оронуудай болон Азидахи журамуудай хоорондо сэрэгэй, экономическа болон политическэ үлэмжэ нягта холбоо байгуулха хүсэлтэй. Энэ ушар илангаяа Японда хабаадана. Холбоото Штадууд тэрэнэй айхабтар ехэ промышленностиие Тайван дээрэхи, Урда Корейдэхи, Урда Вьетнамдахи табюул журам бэхижүүлхын тула ашаглаха гэжэ үнинэй һэдэдэг байха. Пентагоной бодолой ёһоор хадаа Япон шэнэ бүлэгэй сэрэгэй-промышленна баазань болохо ёһотой.

Эсэстэ, Холбоото Штадууд эзэрхэг түримхэй шэнэ холбооё Азиин бэеэ даанхай оронуудые хабшаха, дараха зүйл, дэлхэйн бүмбэрсэгэй энэ хубидахи национально-сүлөөрэлтын хүдэлөөндэ эсэргүү зэбсэг болгон хэрэглэхэ гэжэ хараална.

Энэ бүхы зорилгонь Азидахи түгшүүрилтэй байдалые һулаваруулха, эб найрамдал хангаха, Азиин оронуудай арадуудай жаргалта байдал һайжаруулха аша хэрэгтэ таарахагүй байһыень ойлгоходо бэрхэтэй бэшэ. Эгээл нимэһээ Холбоото Штадууд өөһэдынгөө һанал бодолые хэдэн жэлэй турша соо бэелүүлжэ шаданагүй. Сеулда зүблөө зарлаһан ябадал хадаа Вашингтонһоо үсэд шанга хашалта хэһэнэй үрэ мүн. Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь соо США-гай вице-президент Хэмфри Японда, Азиин бусад оронуудта ошоо юм. Тэрэнэй удаа энэ жэлэй январь соо президент Джонсоной тусхай түлөөлэгшэ Гарриман мүн тиишэ ябаа. Тэдэнһээ доошоо тушаалтай политическэ, сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд һүүлээрнь мүн тиишэ ябаа. Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй доботолгые үргэдхэхын тула США-һаа дулдыданги оронуудай зүгһөө дэмжэлгэ абаха арга зам олохо, тусхайлбал, сэрэгэй-политическэ шэнэ бүлэгтэ орохо хэрэгтэй гэжэ ойлгуулха гэһэн зорилго тэдэнэр урдаа табиһан байна.

Сеулдахи зүблөөндэ хабаадагшад сэрэгэй союз байгуулха тухай мэдүүлгэдэ гараа табингүй, өөһэдынгөө хараа шугамые заагаад, ниитэ коммюнике гаргаад хизаарлажа болохо. Зүгөөр энэнь Азидахи түгшүүрилтэ байдалые саашаданиь шангадхаха гэһэн тэдэнэй алхамай удхые яабашье хубилгахагүй байна.

Азидахи эб найрамдалай, аюулгүй байдалай аша хэрэгэй түлөө оролдодог бүхы олониитэ нимэер сэгнэнэ. Уласхоорондын байдалые һайжаруулха, Вьетнамай асуудалые түргэнөөр зүб тээшэнь таарулан шиидхэхэ гэһэн хараа шугамдаа үнэн сэхэ байдаг Советскэ Союзай правительство Сеулда конференци зарлаха ябадалые «Азида болон Океанида эзэрхэг түримхэй сэрэгэй-политическэ шэнэ бүлэг байгуулха» гэһэн һэдэлгэ мүн, «шэнэ түхэлэй колонизаторнуудай болон хархисуудай хорото хэрэг мүн, тэрэнэй эсэстэ» эб найрамдалда, өөрынгөө бэеэ даанхай байдал хүндэлдэг ямаршье ороной аша хэрэгтэ шанга аюул тохёолдохо гэжэ ТАСС-ай майн 25-най Мэдүүлгэ соо заагаа һэн.

Корейн Арадай-Демократическа Республикын правительство Сеулдахи сугларааае тэрэшэлэн эрид шууд буруушаагаа юм. Энэ зүблөөнэй эзэрхэг түримхэй удхатай байһаниие зааха зуураа, тус правительство социалис оронуудай, национальна бэеэ даанхай байдал туйлаһан оронуудай байдалда аюул тохёолдуулжа байгаа Америкын империализмын эзэрхэг түримхэй шэнэ аашые таһалдуулхын түлөө эрид шууд тэмсэл хэхэ шухала гэжэ өөрынгөө мэдүүлгэ соо заана.

Сеулдахи зүблөөндэ хабаадаха ябадалда эсэргүү арад ниитын үргэн ехэ хүдэлөөн Японда дэлгэрээ. Гадаадын хэрэгүүдэй министрые Сеулда эльгээхэ гэһэн правительствын шиидхэбэриие ороной тон томо профсоюзна нэгэдэл—4,2 миллион гэшүүдтэй профсоюзуудай Генеральна Совет, ороной бүхы оппозиционно партинууд, ниитын демократическа организацинууд буруушааба.

Азиин оронуудай арадууд эб найрамдалда эсэргүү зорюулагдаһан шэнэ хорото хэрэгые таһалдуулха гэжэ шиидэнхэй. Азида сэрэгэй-политическэ шэнэ бүлэг байгуулха, дэлхэйн бүмбэрсэгэй энэ оршондохи түгшүүрилтэ байдалые саашаданиь шангадхаха гэһэн империалистнуудай, шэнэ түхэлэй колонизаторнуудай аашада эсэс табиха гэһэн эрилтэ гадэнэр табина.

Д. ПЕТРОВ,
түүхын эрдэмэй доктор.
(АПН).

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Н04483. Зак. № 501.